VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 189)**

z dnia 16 lipca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 189)

16 lipca 2019 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Piotrowicza (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3480);

– rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wraz z autopoprawką (druki nr 3386 i 3386-A).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Warchoł** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Zbigniew Gospodarowicz** dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych Centralnego Zarządu Służby Więziennej, **Szymon Dejk** radca prawny w Departamencie Prawno-Legislacyjnym Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce, **Przemysław Możejko, Piotr Zakrzewski** główni specjaliści w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, **Anna Usiądek-Kazusek** aplikant radcowski w Zespole Prawno-Legislacyjnym Związku Banków Polskich, **Marcin Wolny** ekspert Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, **Adrian Zwoliński** ekspert Konfederacji Lewiatan.

W posiedzeniu wziął udział lobbysta **Dariusz Sikora** – Intrum Sp. z o.o.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Paulina Gabor, Daniel Kędzierski, Anna Majewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Katarzyna Abramowicz, Tomasz Czech, Łukasz Nykiel, Ewelina Roguska** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dzień dobry państwu, otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. W zaproponowanym porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia mamy dwa punkty: pkt 1 – rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wraz z autopoprawką, druki nr 3386 i 3386-A, oraz pkt 2 – rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw, druk nr 3480. Proponuję, aby procedować nad poszczególnymi projektami w odwrotnej kolejności niż to początkowo planowano. Jest to wynik uwzględnienia prośby państwa mecenasów z Biura Legislacyjnego, którzy mają inne obowiązki i wkrótce muszą stawić się na posiedzeniu innej komisji. Dlatego zaczęlibyśmy od rozpatrzenia pkt 2. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja zaakceptowała przedstawioną propozycję. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zaproponowany porządek dzienny posiedzenia wraz z poprawką, która zmienia kolejność rozpatrywania wniesionych spraw.

Stwierdzam, że Komisja dysponuje kworum niezbędnym do podejmowania uchwał.

Bardzo serdecznie witam wszystkich uczestników posiedzenia, w szczególności witam przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości na czele z panem ministrem Marcinem Warchołem, podsekretarzem stanu w tym resorcie. Witam panią Karinę Bednik, dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego oraz panią Agnieszkę Gołaszewską, zastępcę dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego. Witam pana Emila Szczepanika, głównego specjalistę w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego. Witam przedstawicieli Departamentu Informatyzacji i Rejestrów Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości, w szczególności główną specjalistkę panią Aleksandrę Mielcarz

oraz panią Monikę Płuciennik, także główną specjalistkę. Witam przedstawicieli Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego, w szczególności pana Rafała Kierzynkę, naczelnika wydziału oraz pana Piotra Rogozińskiego, głównego specjalistę w tym departamencie. Witam również przedstawicieli Centralnego Zarządu Służby Więziennej, w szczególności pana Zbigniewa Gospodarowicza, dyrektora Biura Ochrony i Spraw Obronnych.

Witam pana Adriana Zwolińskiego, przedstawiciela Konfederacji Lewiatan, witam przedstawicielkę Związku Banków Polskich panią Annę Usiądek-Kazusek oraz przedstawicieli Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce, w szczególności pana Szymona Dejka. Witam przedstawicieli Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, w szczególności pana Marcina Wolnego oraz przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich: pana Przemysława Możejko, głównego specjalistę w Zespole ds. Wykonywania Kar i pana Piotra Zakrzewskiego, głównego specjalistę w Biurze RPO. Witam także pana Dariusza Sikorę, który wykonuje zawodowo działalność lobbingową.

Witam panie i panów posłów, mecenasów z Biura Legislacyjnego i sekretarzy Komisji.

Zgodnie z przyjętym porządkiem obrad przystępujemy do rozpatrzenia sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw, druk nr 3480. Bardzo proszę przewodniczącego podkomisji, pana posła Kamila Bortniczuka, o przedstawienie sprawozdania. Proszę, panie pośle.

Poseł Kamil Bortniczuk (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, podkomisja procesowała na dwóch posiedzeniach, w dniach 4 i 11 lipca br., z dość szerokim i aktywnym udziałem przedstawicieli organizacji społecznych, które wskazywały przede wszystkim na bardzo dobrze przeprowadzone konsultacje społeczne w zakresie tego projektu. Stąd jest to projekt stosunkowo dobrze dopracowany i nie wymaga wielu poprawek. Sprawozdanie przyjęto jednogłośnie, w obecności wszystkich pięciu członków podkomisji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 3480.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że tytuł został przyjęty. Przechodzimy do rozpatrzenia art. 1. Rozpoczynamy od zmiany pierwszej. Czy są uwagi do tej zmiany? Bardzo proszę. Będę wdzięczny za przedstawienie się do mikrofonu.

Ekspert Konfederacji Lewiatan Adrian Zwoliński:

Adrian Zwoliński, Konfederacja Lewiatan. Dziękuję, panie przewodniczący, za udzielenie głosu. Szanowni państwo posłowie, panie ministrze, oczywiście pomysł ujednolicenia sytuacji konsumenta z sytuacją osoby prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą oceniamy pozytywnie na gruncie ustawy o upadłości, jednakże takie rozwiązanie ma też swego rodzaju mankament. Jest nim fakt, że osoba prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą nie jest równa innej osobie prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą. Innymi słowy, ta struktura – mam na myśli jednoosobową działalność gospodarczą – skupia zarówno drobnych przedsiębiorców czy wręcz mikroprzedsiębiorców, jak i podmioty, które prowadzą działalność gospodarczą na rozległą skalę. W związku z tym uważamy, że nieusprawiedliwionym byłoby całkowite ujednolicenie sytuacji przedsiębiorców prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą z sytuacją konsumentów ze względu na daleko idące zróżnicowanie tej grupy. Dlatego sugerujemy czy też proponujemy, aby rozważyli państwo dyferencjację, tzn. podział grupy przedsiębiorców na tych, którzy są mikro- lub małymi przedsiębiorcami i ich sytuacja faktycznie powinna być ujednolicona z sytuacją konsumentów na gruncie prawa upadłości i na tych, którzy prowadzą działalność gospodarczą na rozległą, bardzo dużą skalę. Uważamy, że ujednolicenie tej sytuacji na gruncie prawa upadłościowego nie byłoby uprawnione. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę.

Aplikant radcowski w Zespole Prawno-Legislacyjnym Związku Banków Polskich Anna Usiądek-Kazusek:

Dziękuję, panie przewodniczący. Anna Usiądek-Kazusek, Związek Banków Polskich. Szanowny panie ministrze, szanowni państwo, chciałam tylko krótko powiedzieć, że przychylamy się do argumentów, które zostały wskazane przed chwilą. Chcielibyśmy dodatkowo wskazać, że od przedsiębiorcy, jako profesjonalisty, powinniśmy wymagać więcej. Rozwiązanie polegające na prostym zrównaniu sytuacji przedsiębiorców i konsumentów budzi nasze istotne obawy. Proponujemy, żeby z tego rozwiązania zrezygnować i wyraźnie odróżnić przedsiębiorców od konsumentów. Uważamy, że takie uregulowanie i brzmienie art. 2 przełoży się również na dalsze procedowanie w konkretnych postępowaniach i może na nie wpłynąć niekorzystnie, szczególnie jeśli chodzi o wykorzystywanie tej regulacji przez nieuczciwych dłużników. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś z państwa chciałby w tej sprawie jeszcze zabrać głos? Nikt się nie zgłasza. Czy są inne uwagi do zmiany pierwszej? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana pierwsza została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany drugiej. Czy są uwagi do zmiany drugiej? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana druga została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzeciej? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czwartej? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany piątej? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany szóstej? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siódmej? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany ósmej? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dziewiątej? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

Dziękuję, panie przewodniczący. Do zmiany dziewiątej mamy dwie drobne uwagi o charakterze redakcyjno-ujednolicającym. Zarówno w ust. 1, jak i w ust. 2, wyrazy „w razie" proponujemy zastąpić wyrazami „w przypadku".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest w tej sprawie stanowisko rządu?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego Ministerstwa Sprawiedliwości Agnieszka Gołaszewska:

Zbieżne ze stanowiskiem Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem, że jest akceptacja.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Tak, jak najbardziej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Mamy akceptację dla tej zmiany ze strony rządowej. Czy są inne uwagi do zmiany dziewiątej? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana dziewiąta została przyjęta wraz z korektą legislacyjną.

Czy są uwagi do zmiany dziesiątej? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o zmianę dziesiątą, to chcielibyśmy zgłosić dwie uwagi o charakterze redakcyjnym do lit. b) oraz zadać stronie rządowej dwa pytania. Uwaga redakcyjna do ust. 3 – jeśli chodzi o „rachunek", to proponujemy doprecyzować, że jest to „rachunek bankowy", tak jak ma to miejsce w innych przepisach nowelizacji. W razie akceptacji tej uwagi prosilibyśmy o upoważnienie dla Biura legislacyjnego, gdyż jeszcze w kilku miejscach to doprecyzowanie powinno się znaleźć w projekcie ustawy.

Druga uwaga dotyczy ust. 4. Proponujemy trochę inną redakcję: „Wadium wpłacone przez nabywcę zwraca się również z dniem uprawomocnienia się postanowienia o ogłoszeniu upadłości i oddaleniu wniosku o zatwierdzenie warunków sprzedaży, uprawomocnienia się zarządzenia o zwrocie tego wniosku albo postanowienia o jego odrzuceniu". To była druga uwaga, a teraz zapowiadane dwa pytania.

Pytanie pierwsze dotyczy ust. 3, miejsca, w którym jest mowa o tym, iż wadium zwraca się w terminie 14 dni. Chcielibyśmy zwrócić uwagę, iż w art. 56d, który jest nowelizowany zmianą dziesiątą, w ust. 2 termin jest liczony w tygodniach. Jest tam mowa o terminie 2 tygodni i dlatego proponowalibyśmy ujednolicenie tej kwestii, tzn. aby tutaj ten termin też był liczony w tygodniach. Nie wiem, czy jest na to zgoda ze strony ministerstwa, ale pewnie za chwilę jego przedstawiciele się wypowiedzą na ten temat.

I ostatnia uwaga do ust. 3, do ostatniego zdania. Cytuję: „Wadium wpłacone przez nabywcę wskazanego we wniosku". W związku z tym mamy pytanie, czy nie jest konieczne doprecyzowanie? Wydaje się, że w związku z tym, iż w zdaniach poprzedzających jest mowa zarówno o wniosku o zatwierdzenie warunków sprzedaży, jak i o wniosku o zwrot wadium, należałoby chyba doprecyzować w ust. 3 w zdaniu trzecim, iż chodzi o wniosek o zatwierdzenie warunków sprzedaży. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko rządu w tej sprawie?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Jeżeli chodzi o pierwszą uwagę, czyli kwestię uzupełnienia przepisu poprzez dodanie wyrazu „bankowy" po wyrazie „rachunek", to jak najbardziej jest zgoda. Zgadzamy się także na upoważnienia Biura Legislacyjnego do nanoszenie analogicznych zmian.

Jeśli chodzi o ust. 3 i zamianę terminu liczonego w dniach na termin liczony w tygodniach, to także akceptujemy tę propozycję. Nie zgłaszamy uwag do zaproponowanych zmian o charakterze redakcyjnym w ust. 4 polegających na zastosowaniu sformułowania „uprawomocnienia się zarządzenia o zwrocie tego wniosku albo postanowienia o jego odrzuceniu".

Jeżeli chodzi o ostatnią poruszoną kwestię, wracamy do ust. 3, chodzi o trzecie zdanie w tym ustępie, które zaczyna się od wyrazów: „Wadium wskazane przez nabywcę wskazanego we wniosku, który został uwzględniony", to rzeczywiście widzimy potrzebę doprecyzowania zgodnie ze wskazaniem Biura Legislacyjnego, iż chodzi o wniosek o zatwierdzenie warunków sprzedaży.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czyli reasumując, jest akceptacja dla uwag Biura Legislacyjnego. Czy są inne uwagi do zmiany dziesiątej? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana dziesiąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 11? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 12? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

W zmianie 12 w zakresie lit. b) w ust. 1a został użyty spójnik „lub" w wyrażeniu „w przedmiocie ogłoszenia upadłości lub po wydaniu postanowienia o ogłoszeniu upadłości". W tym miejscu mamy pytanie do strony rządowej: Czy nie byłoby bardziej uzasadnione użycie spójnika „albo", bo wydaje się, że jednocześnie nie można stosować tego

przepisu w postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości oraz po wydaniu postanowienia o ogłoszeniu upadłości?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko rządu w tej sprawie?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Zgadzamy się. Spójnik „albo" jest właściwy. Sytuacja, w której pełna wpłata nastąpi w toku postępowania o ogłoszeniu upadłości, automatycznie wyklucza bowiem sytuację, że pełna wpłata będzie miała miejsce później i vice versa.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Strona rządowa zaakceptowała sugestię Biura Legislacyjnego. Czy są inne uwagi do zmiany 12? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 13? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 14? Proszę bardzo, proszę się przedstawić.

Radca prawny w Departamencie Prawno-Legislacyjnym Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce Szymon Dejk:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szymon Dejk, Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych. Zmiana 14 dotyczy ograniczenia dochodów wchodzących w skład masy upadłościowej. Ograniczenie to zaproponowano obecnie na poziomie 150% określonego kryterium dochodowego. W pierwotnym projekcie ustawy było to 100% tego kryterium. Bardzo prosimy o rozważenie powrotu do tamtych 100%. Proponowane 150% wydaje się nam nieuzasadnione i krzywdzące wierzycieli. Ponadto sędzia-komisarz będzie mógł zwiększyć, przyznać upadłemu dodatkowe koszty, które nie będą wchodziły w skład masy upadłości i dlatego proponowalibyśmy doprecyzowanie art. 63 ust. 1c poprzez dodanie wyrazów „w wyjątkowych przypadkach" przed wyrazami „na wniosek upadłego lub syndyka". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Czy są inne uwagi do zmiany 14? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 15? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 16? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 17? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

W zmianie 17 mamy ponownie pytanie o zasadność użycia spójnika „lub". Czy w tym przypadku nie byłoby lepiej zastąpić go alternatywą rozłączną, tzn. „albo"? Czy obowiązek alimentacyjny może być określony jednocześnie orzeczeniem, jak i umową alimentacyjną?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę stronę rządową o odniesienie się do uwagi Biura Legislacyjnego.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Nie możemy wykluczyć, że rzeczywiście będzie tak, iż obowiązek alimentacyjny będzie w części określony orzeczeniem, a w części umową. W szczególności myślimy tutaj o takich przypadkach, kiedy orzeczenie sądowe będzie dotyczyło innego rodzaju świadczeń niż dotyczy umowa. Świadczenie alimentacyjne powszechnie kojarzy się z obowiązkiem pieniężnym, ale mogą to być również inne obowiązki. W praktyce zdarzają się sytuacje, że o ile alimentacyjne świadczenie pieniężne jest określone orzeczeniem sądu,

to inne świadczenia o charakterze alimentacyjnym określone są umową i w związku z tym sugerujemy, aby pozostał spójnik „lub".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są inne uwagi do zmiany 17? Nikt nie zgłasza innych uwag. Stwierdzam, że zmiana 17 została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 18? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

Drobna uwaga językowa. Powinno być „Sędzia-komisarz ani jego zastępca nie mogą" zamiast „Sędzia-komisarz ani jego zastępca nie może".

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Zgoda, jak najbardziej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Czy są inne uwagi do zmiany 18? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 19? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jedna uwaga do zmiany 19, do lit. c), do dodawanego ust. 5. Proponujemy ujednolicenie zapisu z treścią zmiany 19 lit. a). Polega ono na wykreśleniu wyrazów „sędziego-komisarza" po wyrazach „jego zastępcę czynności". Jest to, jak powiedziałem, ujednolicenie z innymi przepisami. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Jakie jest stanowisko strony rządowej?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Zgadzamy się.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Strona rządowa zgadza się na dokonanie zaproponowanej korekty legislacyjnej. Czy są inne uwagi do zmiany 19? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 20? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 21? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 22? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 23? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeśli można, panie przewodniczący, to jeszcze przed zmianą 23 chcielibyśmy zaproponować uzupełnienie nowelizacji o jeszcze jedną zmianę, a mianowicie o zmianę art. 218a. Od razu wyjaśniam, że jest to kwestia czysto legislacyjna, która wynikła po ponownej analizie tego projektu, kiedy przygotowywaliśmy sprawozdanie podkomisji. Na posiedzeniu podkomisji dokonaliśmy w art. 242a poprawki o charakterze legislacyjnym, która polegała na wykreśleniu wyrazu „radca" przed „Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej", biorąc pod uwagę ustawę o Prokuratorii, gdzie owa Prokuratoria zastępuje przed sądami, a nie radca Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Zauważyliśmy, że po tej zmianie w ustawie – Prawo upadłościowe pozostanie jeden przepis, tj. art. 218a, w którym ustawodawca nadal posługuje się sformułowaniem „radca Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej" i dlatego proponujemy, jeżeli będzie zgoda ministerstwa, aby uzupełnić nowelizację o zmianę art. 218a polegającą na wykreśleniu wyrazu „radcy".

Będziemy jeszcze mieli uwagi do zmiany 23, ale wcześniej, jeśli pan przewodniczący pozwoli, chcielibyśmy usłyszeć stanowisko ministerstwa wobec przedstawionej propozycji. Jak powiedziałem, jest to czysta legislacja.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

O ile dobrze zrozumiałem, Biuro Legislacyjne sugeruje poprawkę przed zmianą 23. Czy tak?

Legislator Łukasz Nykiel:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę stronę rządową o odniesienie się do sugestii Biura Legislacyjnego.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Zgadzamy się na tę propozycję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Mamy zgodę ze strony przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości. Dziękuję.

Legislator Łukasz Nykiel:

Mamy jeszcze uwagę do zmiany 23, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Chwileczkę. Rozumiem, że trzeba formalnie złożyć poprawkę, która konsumuje państwa uwagi.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, biorąc pod uwagę fakt, że jest to kwestia czysto legislacyjna, wydaje się nam…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Legislator Łukasz Nykiel:

Na etapie prac podkomisji zgłosiliśmy poprawkę do art. 242a, która polegała na wykreśleniu wyrazu „radca”. W konsekwencji, w ustawie pozostanie tylko jedno miejsce, w którym pojawia się określenie „radca Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej”. Jest ono niespójne z ustawą o Prokuratorii Generalnej. Z naszego punktu widzenia zaproponowana zmiana nie wnosi ze sobą żadnego wkładu merytorycznego do nowelizowanej ustawy i dlatego proponowalibyśmy, żeby ją przyjąć jako uwagę legislacyjną. O ile oczywiście ministerstwo się na to zgodzi.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem. Pan poseł Smoliński, bardzo proszę.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Jako członek podkomisji mogę potwierdzić, że rzeczywiście na ten temat odbyła się dyskusja na posiedzeniu podkomisji. Wyraziliśmy zgodę na wykreślenie wyrazu „radca” i w związku z tym zaproponowana zmiana ma charakter legislacyjny.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo za te wyjaśnienia. Przed zmianą 23 nastąpi zatem jeszcze zaproponowana korekta legislacyjna, która uzyskała akceptację wszystkich zainteresowanych stron.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany 23. Biuro Legislacyjne sygnalizowało uwagi do tej zmiany. Bardzo proszę.

Legislator Ewelina Roguska:

W zakresie zmiany 23 przepis ust. 5 dotyczy przypadku odwołania lub zmiany syndyka oraz wygaśnięcia funkcji syndyka. Chcielibyśmy zapytać: Czy ten przepis nie powinien zostać rozszerzony o przypadek zawieszenia syndyka? Czy zawieszenie pozostaje bez wpływu na prowadzenie akt sprawy?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę o stanowisko strony rządowej odnośnie przedstawionej kwestii.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Według nas zawieszenie syndyka pozostaje bez wpływu na prowadzenie akt sprawy, a zatem nie jest potrzebna ingerencja w treść przepisu. Jednocześnie chcielibyśmy wyjaśnić, że zawieszenie jest kompetencją ministra i zgodnie z art. 170 ust. 5 Prawa upadłościowego sąd dokonuje zmiany syndyka w przypadku jego zawieszenia. Ergo – jeżeli następuje zawieszenie syndyka, powinno być następcze działanie sądu, który dokona zmiany tego syndyka. Dopiero zmiana, czyli odwołanie lub zamiana syndyka, powoduje konieczność przekazania akt do prowadzenia nowemu syndykowi. Nie powoduje tego jednak samo zawieszenie syndyka. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jak rozumiem, strona rządowa nie dostrzega konieczności dodania zawieszenia.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Nie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Czy są inne uwagi do zmiany 23? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 24? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 25? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jedna uwaga o charakterze redakcyjnym do ust. 1. Jeśli można, to przeczytam brzmienie tego ustępu proponowane przez Biuro Legislacyjne, tak będzie prościej i czytelniej: „Wierzyciel, który zgłosił wierzytelność po upływie terminu wyznaczonego do zgłaszania wierzytelności ponosi zryczałtowane koszty postępowania upadłościowego wynikłe z tego zgłoszenia, nawet jeżeli opóźnienie powstało bez jego winy” – dalej tak jak w przedłożeniu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko strony rządowej?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Akceptujemy tę propozycję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są inne uwagi do zmiany 25? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta wraz z zaproponowaną korektą legislacyjną.

Czy są uwagi do zmiany 26? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 27? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

Mamy uwagę do zdania drugiego w zmianie 27. Jego początek brzmi ono „Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie ono”, a powinien brzmieć, naszym zdaniem: „Po przerwaniu terminu przedawnienia biegnie on”, ponieważ chodzi o termin przedawnienia, a nie o bieg przedawnienia. W związku z tym zgłaszamy tę drobną uwagę redakcyjną.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Stanowisko strony rządowej.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Zgoda.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jest zgoda. Czy są inne uwagi do zmiany 27? Nie ma innych uwag. Stwierdzam, że zmiana 27 została przyjęta wraz z drobną korektą redakcyjną.

Czy są uwagi do zmiany 28? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 29? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 30? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 31? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 32? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 33? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 34? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 35? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 36? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 37? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 38? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 39? Proszę bardzo.

Radca prawny w Departamencie Prawno-Legislacyjnym Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce Szymon Dejk:

Dziękuję, panie przewodniczący. W projektowanym art. 342a wprowadza się ograniczenie w zakresie zaspokajania roszczeń wierzycieli w związku z potrzebą zaspokajania potrzeb mieszkaniowych upadłego oraz osób pozostających na jego utrzymaniu. Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych rekomenduje modyfikację przedmiotowego rozwiązania polegającą na ograniczeniu jego stosowania w sytuacji umyślnego lub wskutek rażącego niedbalstwa doprowadzenia do stanu niewypłacalności. Ponadto wydaje się, że kwota czynszu za okres do 24 miesięcy jest nadmiarowa. W zupełności wystarczającą wydaje się kwota czynszu za 12 miesięcy. Bez uwzględnienia tych zmian dojdzie do pogłębienia dysproporcji między prawami stron postępowania upadłościowego. Wyraźnie faworyzowani będą upadli kosztem wierzycieli. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem, że strona rządowa podtrzymuje tekst przedłożenia. Tak?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Czy są inne uwagi do zmiany 39? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana 39 została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 40? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 41? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

W zmianie 41 w lit. c), w ust. 2h, w zdaniu przedostatnim, po wyrazie „zobowiązań" proponujemy dodać wyraz „upadłego" w celu zachowania jednolitej terminologii. Jednocześnie chcę podkreślić, że tego rodzaju uwagi były zgłaszane przez nas na posiedzeniu podkomisji i taką samą uwagę należy zgłosić w kilku innych miejscach nowelizacji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko rządu?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Zgadzamy się z sugestią Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Przedstawiciele resortu sprawiedliwości akceptują zaproponowaną zmianę legislacyjną. Czy są jakieś inne uwagi do zmiany 41? Nikt nie zgłasza innych uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 42? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Chcemy zgłosić dwie uwagi do zmiany 42. Pierwsza z nich dotyczy ust. 7. Mamy propozycję doprecyzowującą ten przepis. W wersji przedłożenia jest następujący zapis: „konieczność utrzymania upadłego i osób pozostających na jego utrzymaniu oraz ich potrzeby mieszkaniowe nie pozwalają na ich zaspokojenie w pełnej wysokości". Żeby przeciąć w zarodku jakiekolwiek wątpliwości interpretacyjne, że sformułowanie „ich zaspokojenie" może dotyczyć potrzeb mieszkaniowych, proponujemy następującą redakcję: „nie pozwalają na zaspokojenie kosztów postępowania oraz innych zobowiązań w pełnej wysokości". Taką samą propozycję będziemy mieli jeszcze w dwóch lub trzech miejscach, w których ta zbitka się pojawia. Chcemy poprosić o stanowisko ministerstwa w tej kwestii.

Druga uwaga dotyczy art. 370a ust. 10. Zauważyliśmy, że art. 370a ust. 10 jest także nowelizowany w ramach ustawy o Krajowym Rejestrze Zadłużonych. Ta nowelizacja jest przewidziana w projekcie w art. 7. Tam w zdaniu drugim została wprowadzona uwaga o charakterze redakcyjnym, w miejscu, gdzie jest mowa: „Na postanowienie sądu w przedmiocie ustalenia planu spłaty wierzycieli" w przedłożeniu mamy po tych wyrazach spójnik „oraz", natomiast w nowelizacji art. 370a ust. 10 w ramach ustawy o Krajowym Rejestrze Zadłużonych jest użyty spójnik „albo". Dlatego proponujemy, żeby konsekwentnie w zmianie 42 został również użyty spójnik „albo". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko rządu?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Jeżeli chodzi o zmianę w ust. 10, to z naszej strony jest zgoda na jej dokonanie. Mam na myśli zamianę spójnika „oraz" na spójnik „albo".

Jeśli jednak chodzi o zmianę w ust. 7, to zależy nam na tym, aby brzmienie końcówki tego przepisu odwoływało się wprost do kosztów postępowania upadłościowego oraz innych zobowiązań masy upadłości. Dlatego prosilibyśmy o odczytanie jeszcze raz propozycji Biura Legislacyjnego, żeby się upewnić, czy w pełni oddaje ona to, co chcemy osiągnąć.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę.

Legislator Łukasz Nykiel:

Proponujemy następującą redakcję: „nie pozwalają na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego oraz innych zobowiązań masy upadłości". Czy to jest jasne, pani dyrektor?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Tak. Zgadzamy się na tę propozycję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Rozumiem, że jeżeli chodzi o zmianę 42 zgłoszone uwagi legislacyjne zostały zaakceptowane przez stronę rządową. Czy są inne uwagi do zmiany 42? Nikt nie zgłasza innych uwag. Stwierdzam, że zmiana 42 wraz ze zmianami legislacyjnymi została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 43? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 44? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 45? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 46? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 47? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 48? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 49? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 50? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

Dziękuję, panie przewodniczący. W zmianie 50, w art. 425g jest fragment tego przepisu, który rozpoczyna się po powołaniu na adresy publikacyjne. Po wyrazach „albo zobowiązał się do wydania takiej zgody, zgoda taka albo zobowiązanie do jej wydania pozostaje na warunkach” – w projekcie mamy dalej „w niej określonych”, ale zastanawiamy się, czy nie powinno się to odnosić zarówno do zgody, jak i do zobowiązania do jej wydania. Dlatego proponujemy zastąpienie wyrazów „w niej” wyrazami „w nich”.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko rządu?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Zgoda.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Strona rządowa zgadza się na przyjęcie tej uwagi legislacyjnej.

Legislator Ewelina Roguska:

Panie przewodniczący, chciałabym jeszcze prosić o upoważnienie Biura Legislacyjnego do dokonania tego typu zmian w kilku kolejnych miejscach, aby nie trzeba było za każdym razem zgłaszać podobnych uwag.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Oczywiście, jest na to zgoda.

Legislator Ewelina Roguska:

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są inne uwagi do zmiany 50? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana 50 została przyjęta wraz z korektą legislacyjną.

Czy są uwagi do zmiany 51? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 52? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 53? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 54? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeśli chodzi o zmianę 54, to mamy pewną wątpliwość i chcielibyśmy poznać stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości. Być może jeden z przepisów w art. 491^1 należałoby skreślić. Od razu zastrzegam, że to skreślenie, o ile by do niego doszło, nie byłoby poprawką merytoryczną, gdyż te przepisy są zdublowane w innym przepisie. Wyjaśniam, o co chodzi. Konkretnie mam na myśli art. 491^1 ust. 4. Przepis ten mówi, iż w postępowaniu, o którym mowa ust. 2, jest to postępowanie upadłościowe prowadzone wobec osoby nieprowadzącej działalności gospodarczej, ale jest ono jednak prowadzone zgodnie z przepisami właściwymi dla przedsiębiorców, ze względu na to, że jest to uzasadnione znacznym rozmiarem majątku dłużnika, znaczną liczbą wierzycieli lub innymi uzasadnionymi przewidywaniami co do zwiększonego stopnia skomplikowania postępowania, w takim postępowaniu mają być stosowane odpowiednio przepisy, które są wyliczone w ust. 4. W naszej ocenie, przepisy wyliczone w ust. 4 odnoszą się do etapu sprzed ogłoszenia upadłości, a w ust. 4 jest mowa o właściwym postępowaniu upadłościowym, czy jak niektórzy mówią sensu stricto, czyli postępowaniu prowadzonym po ogłoszeniu upadłości.

Jednocześnie chcemy wskazać, że ta regulacja, która jest ujęta w art. 491^1 ust. 4, jest już ujęta w art. 491^2 ust. 1. W projekcie jest to zmiana 55. W zdaniu drugim jest mowa o tym, że przepisy art. 13, art. 22a, art. 35 ust. 5, art. 36–40 i art. 43 stosuje się odpowiednio jedynie wówczas, gdy wniosek o ogłoszenie upadłości złożył wyłącznie wierzyciel, a zatem na etapie sprzed ogłoszenia upadłości zastosowanie miałby art. 491^2 ust. 1, natomiast art. 491^1 ust. 4 dotyczy postępowania już po ogłoszeni upadłości. Oznacza to, że nie możemy stosować przepisów właściwych dla postępowania sprzed ogłoszenia upadłości i dlatego, naszym zdaniem, najwłaściwsze w tej sytuacji byłoby skreślenie ust. 4 w art. 491^1. Chcielibyśmy poznać stanowisko ministerstwa w tej kwestii.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Proszę przedstawicieli ministerstwa o zajęcie stanowiska.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

W naszej ocenie stanowisko zaprezentowane przez Biuro Legislacyjne jest słuszne. Zgadzamy się na wykreślenie ust. 4, który postrzegamy jako pewnego rodzaju superfluum względem regulacji z art. 491^2 ust. 1, jako przepis niepotrzebny i zbędny. Jako taki powinien rzeczywiście zostać skreślony w ramach poprawki o charakterze redakcyjnym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Strona rządowa zgadza się na wykreślenie ust. 4. Czy są inne uwagi do zmiany 54? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta wraz z korektą legislacyjną.

Czy są uwagi do zmiany 55? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

Drobna uwaga redakcyjna. W zakresie lit. c) tiret pierwsze pkt 1 wyraz „jeśli" proponujemy zastąpić wyrazem „jeżeli", ponieważ posługujemy się nim konsekwentnie w dalszych przepisach, chociażby już w kolejnym tiret, gdzie jest zapisane: „jeżeli dłużnik miał taki numer".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Czy jest zgoda strony rządowej?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Tak, jest zgoda.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ministerstwo zgodziło się na zaproponowaną zmianę legislacyjną. Czy są inne uwagi do zmiany 55? Nikt innych uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 56? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 57? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 58? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 59? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 60? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 61? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 62? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 63? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 64? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 65? Proszę bardzo.

Ekspert Konfederacji Lewiatan Adrian Zwoliński:

Dziękuję za udzielenie głosu, panie przewodniczący. Adrian Zwoliński, Konfederacja Lewiatan. Szanowni państwo, prawo mówi o wartościach i w niektórych przepisach jest to nad wyraz widoczne. Takim przepisem jest właśnie art. 491^{14a} ust. 1 pkt 1, który de facto mówi o tym, że kto postępuje nieuczciwie, nie powinien uzyskać oddłużenia. W największym skrócie taki jest sens tego przepisu. Wprowadzane zmiany prowadzą jednak do tego, iż osobom postępującym nieuczciwie będzie łatwiej uzyskać owo oddłużenie. Chciałbym tutaj wskazać kilka przykładów.

Oddłużenie nie jest możliwe, znowu mówiąc w skrócie, jeżeli upadły doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień w sposób celowy. Pierwotnie zamiast celowego sposobu doprowadzenia do niewypłacalności istniała nieumyślność oraz rażące niedbalstwo. Szanowni państwo, istnieje znaczna różnica pomiędzy doprowadzeniem do swojej niewypłacalności w sposób celowy, a doprowadzeniem do swojej niewypłacalności w sposób umyślny albo przez rażące niedbalstwo. Innymi słowy, sposób celowy jest znacznie bardziej daleko idący niż umyślność. Obawiam się, że w niektórych przypadkach wystąpią problemy z wykazaniem celowości. Wykazanie tego, że ktoś doprowadził do swojej niewypłacalności celowo jest znacznie trudniejsze niż udowodnienie, że ktoś to zrobił umyślnie albo na skutek rażącego niedbalstwa. A zatem, nawet jeśli wystąpi celowość, to w wielu przypadkach nie będzie ona możliwa do wykazania. To jest pierwsza kwestia.

Drugą kwestią są sprawy natury technicznej, a mianowicie po tym, jak upadły doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień w sposób celowy, następuje wyszczególnienie – cytuję: „w szczególności przez trwonienie części składowych majątku oraz celowe nieregulowanie wymagalnych zobowiązań". W przypadku trwonienia części składowych majątku nie istnieje warunek celowości, a w przypadku nieregulowania wymagalnych zobowiązań ten przypadek już zachodzi i stąd nasz postulat o skreślenie celowości przy regulowaniu wymagalnych zobowiązań.

I ostatnia kwestia, szanowni państwo. Chodzi o to, że nawet pomimo zaistnienia przesłanki doprowadzenia do swojej niewypłacalności lub istotnego zwiększenia jej stopnia w sposób celowy może nastąpić oddłużenie, jeżeli jest to uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi. Należy w tym miejscu zauważyć, że, po pierwsze, ciężko znaleźć uzasadnienie dla rozróżnienia między względami słuszności, a względami humanitarnymi. Trudno jest wskazać takie względy słuszności, które nie byłyby huma-

nitarne i na takie względy humanitarne, które nie byłyby słuszne. To pierwsza kwestia. Druga kwestia jest taka, że de facto istnienie takiego wyłączenia prowadzi do sytuacji, w której istnieje słuszne doprowadzenie do swojej niewypłacalności w sposób celowy i niesłuszne doprowadzenie do swojej niewypłacalności w sposób celowy. Uważamy, że słuszne doprowadzenie do swojej niewypłacalności w sposób celowy nie istnieje. Takie działanie nie powinno zasługiwać w żaden sposób na aprobatę prawa i nie powinno ono umożliwiać oddłużenia. Stąd też wziął się nasz postulat, który przesłaliśmy i przedstawiliśmy Komisji, aby ten fragment przepisu brzmiał w sposób następujący: „jeżeli upadły doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie, lub wskutek rażącego niedbalstwa, w szczególności poprzez trwonienie części składowych majątku oraz nieregulowanie wymagalnych zobowiązań". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Dziękuję. Bardzo proszę.

Aplikant radcowski w Zespole Prawno-Legislacyjnym ZBP Anna Usiądek-Kazusek:
Dziękuję, panie przewodniczący. Uzupełniając, chciałabym jeszcze zwrócić uwagę na zmianę w przepisach prawa upadłościowego dotyczącą momentu, kiedy sąd ma analizować zachowanie dłużnika i to, czy swoim zachowaniem przyczynił się on do stanu niewypłacalności. Postulujemy, żeby tak jak obecnie, przesłanki te były oceniane na etapie ustalenia czy upadłość konsumenta powinna być w ogóle ogłoszona. Jest to etap wcześniejszy niż ustalenie czy dłużnik zasługuje na oddłużenie. Uważamy, że umożliwi to sprawniejsze prowadzenie postępowania.

Chcemy także zwrócić uwagę na fakt, że zmiana przesłanek umyślności i rażącego niedbalstwa na przesłankę celowości może spowodować, że w praktyce nie będzie w ogóle możliwe wydawanie postanowień o odmowie oddłużenia dłużnika, ponieważ te przesłanki będzie bardzo trudno udowodnić, a w odniesieniu do umyślność czy rażącego niedbalstwa możemy się już powołać na istniejącą praktykę i orzecznictwo w tego typu sprawach. Uważamy, że liberalizacja upadłości konsumenckiej powinna polegać na tym, żeby ta upadłość była prostsza w sensie formalnym, a nie na tym, aby mniej wymagać od dłużników i pozwalać na to, żeby w sposób nieumyślny zaciągać zobowiązania, a następnie uzyskiwać oddłużenie. Naszym zdaniem powinny zostać zachowane istniejące przepisy, czyli zarówno sposób oceny zachowania dłużnika, jak i moment oceny jego zachowania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Dziękuję. Proszę bardzo.

Radca prawny w Departamencie Prawno-Legislacyjnym Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce Szymon Dejk:
Dziękuję, panie przewodniczący. Bardzo krótko – w całości chciałbym poprzeć moich przedmówców. Również zgłaszaliśmy analogiczne postulaty. Analiza stanów faktycznych, które trafiają pod ocenę sądów upadłościowych wskazuje, że w wielu przypadkach dłużnicy zaciągali zobowiązania, mając świadomość, że nie będą w stanie ich spłacić, jednak przypisanie im celowości takiego działania wymagałoby udowodnienia premedytacji i uporczywości. Będą się z tym wiązały niesamowite problemy dowodowe, a w przypadku, kiedy nie dojdzie do udowodnienia, będziemy mieli sytuację rażąco krzywdzącą dla wierzycieli, tak więc również postulujemy zachowanie obecnych rozwiązań. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:
Mamy oczywiście uwagi do zmiany 65, ale zakładam, że za chwilę będą się wypowiadali przedstawiciele ministerstwa. Dlatego chcielibyśmy tylko zapytać, czy kwestia rażącego niedbalstwa, która była podnoszona na etapie prac podkomisji – pewnie przedstawiciele ministerstwa powiedzą coś więcej na ten temat – ale Biuro Legislacyjne również zauważyło to rozróżnienie. W niektórych miejscach jest kwestia tego typu, że mówi się

o doprowadzeniu do swojej niewypłacalności lub istotnym jej zwiększeniu, które następuje w sposób celowy, a w niektórych miejscach jest to efekt rażącego niedbalstwa.

W tej chwili chciałbym jednak zapytać o inny przepis, a mianowicie o art. 491^{14} ust. 3 pkt 2. W tym przepisie mówi się, że do projektu planu spłaty syndyk załącza stanowiska upadłego oraz wierzycieli albo informację, że upadły lub wierzyciele nie złożyli stanowiska wraz z podaniem przyczyny jego niezłożenia. W związku z tym mamy pytanie: Czy syndyk załącza jedno stanowisko z upadłego oraz wierzycieli, czy są to odrębne stanowiska upadłego oraz wierzycieli? Być może należałoby dokonać tutaj jakiejś korekty redakcyjnej.

Druga kwestia jest już czysto redakcyjna. Proponujemy w ust. 6 tego samego przepisu, tj. art. 491^{14}, zastąpić wyraz „złożony" wyrazem „dokonany". Po zmianie ten fragment przepisu brzmiałby następująco: „Zgłoszenie wierzytelności dokonane po złożeniu przez syndyka projektu planu" i dalej jak w przedłożeniu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest w tej sprawie stanowisko ministerstwa? Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zmiany w art. 491^{14} ust. 3 pkt 2 – była to pierwsza z kwestii zasygnalizowanych przez Biuro Legislacyjne – chcemy wskazać, że naszą intencją było zawarcie normy, iż chodzi o jedno stanowisko upadłego i stanowiska wierzycieli, w zależności od tego, ilu ich mamy i czy wierzyciele zgłosili swoje stanowiska, czy nie. Możemy nie mieć żadnego stanowiska wierzyciela, może to być jedno stanowisko, a może takich stanowisk być więcej.

Jeżeli chodzi o stanowisko upadłego, to oczywiście dopuszczamy taką sytuację, a raczej dopuszcza ją praktyka, że stanowisko to może znajdować się w kilku dokumentach. Najpierw zostanie ono przez upadłego wyrażone, później – w jakiś sposób zmodyfikowane, ale z punktu widzenia konstrukcji prawnej cały czas uważamy, że mamy do czynienia z jednym stanowiskiem. Może być ono zawarte w jednym oświadczeniu lub w wielu oświadczeniach. Mamy więc stanowisko upadłego i stanowiska wierzycieli. W tym ostatnim przypadku może to być jedno stanowisko, więcej niż jedno albo nie może być żadnego.

Odpowiadając chronologicznie na pozostałe zgłoszone wątpliwości, to jeśli chodzi o ust. 6 w art. 491^{14}, czyli zgłoszenie wierzytelności dokonane zamiast złożone, to jak najbardziej przyjmujemy tę uwagę i zgadzamy się na propozycję Biura Legislacyjnego.

Jeżeli chodzi o art. 491^{14a}, czyli rozwiązanie, na temat którego wypowiadali się przedstawiciele organizacji społecznych obecni na dzisiejszym posiedzeniu, to chcę powiedzieć, że intencją projektu jest stopniowanie odpowiedzialności upadłego w zależności od stopnia jego winy. Oznacza to, że jedynie w wyjątkowych przypadkach powinno dochodzić do odmowy oddłużenia. Są to przypadki najbardziej rażące, obejmujące działania o charakterze celowym i intencjonalnym. Dlatego wskazujemy na przesłankę doprowadzenia do swojej niewypłacalności lub istotnego zwiększenia jej stopnia w sposób celowy. Chodzi o intencjonalne działanie dłużnika, w wyniku którego traci on prawo do ochrony i oddłużenia na podstawie obowiązujących przepisów.

Jeśli chodzi o lżejszy stopień winy, czyli działanie o charakterze niedbałym, lekkomyślnym, to w naszej ocenie nie powinno ono doprowadzić do tego, żeby wystąpiła odmowa oddłużenia, powinno natomiast skutkować wydłużeniem okresu spłaty. Takie jest założenie projektu.

W projektowanym art. 491^{14} ust. 1 pkt 1, przesłanki w postaci trwonienia części składowych majątku i celowego nieregulowania wymagalnych zobowiązań to są… Jakby intencją sformułowania przepisu było wskazanie przykładów, kiedy mamy do czynienia z doprowadzeniem do niewypłacalności w sposób celowy i intencjonalny. Powinno to w określony sposób ukierunkować orzecznictwo sądowe.

Jeżeli chodzi o kwestię, która została już podniesiona, czyli moment, kiedy rzecz należy analizować, czy miało miejsce zawinienie, czy nie, to tutaj jest postulat, żeby utrzymać status quo i że powinno mieć to miejsce przy ogłaszaniu upadłości. Pozwolę

sobie podzielić się z państwem pewnymi spostrzeżeniami z praktyki, które pokażą, jak to działa w dniu dzisiejszym. Otóż dłużnik składa wniosek o ogłoszenie upadłości konsumenckiej i w momencie, kiedy ten wniosek jest rozpoznawany, w postępowaniu może nie brać udziału żaden wierzyciel. W związku z tym trudno wymagać od dłużnika, żeby sam przyszedł do sądu i złożył wniosek, w którym przyzna się, że działał intencjonalnie albo w sposób zawiniony i w związku z tym nie powinien uzyskać oddłużenia, a jego wniosek powinien zostać oddalony. Takich zachowań nie można oczekiwać, bo byłyby one wysoce nieracjonalne.

Jeśli chodzi o przesunięcie orzekania odnośnie do zawinienia na termin późniejszy, to intencja była taka, żeby trochę odejść od zjawiska, które rozpoznajemy na podstawie obecnie obowiązujących regulacji, tzw. zjawiska forum shopping. W różnych okręgach sądowych ta przesłanka jest traktowana mniej lub bardziej liberalnie. W związku z tym czasami dłużnik, który nie uzyska ogłoszenia upadłości w jednym sądzie, szuka takiej możliwości w drugim sądzie. Nie sprzyja to oczywiście optymalnemu wykorzystaniu wymiaru sprawiedliwości ani nie wskazuje, że te rozwiązania, które mamy na gruncie obecnego stanu prawnego, de lege lata, funkcjonowały w sposób optymalny. Stąd takie założenie projektu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś jeszcze w sprawie zmiany 65 chciałby zabrać głos? Nikt nie zgłasza się do głosu. Powtórzę tylko, że jest zgoda strony rządowej na te zmiany, o których przed chwilą dyskutowaliśmy. Nie będę ich jeszcze raz wymieniał. Skoro nie ma innych uwag do zmiany 65, to stwierdzam, że zmiana została przyjęta wraz z korektą legislacyjną.

Czy są uwagi do zmiany 66? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

Dwie uwagi, panie przewodniczący. Pierwsza dotyczy lit. a) ust. 1 pkt 4 i ma charakter poprawki ujednolicającej z art. 370a ust. 1 nowelizacji. Zmiana polega na zastąpieniu wyrazu „okresie" wyrazem „czasie". Naszym zdaniem powinno być: „w jakim zakresie i czasie".

Druga uwaga dotyczy lit. c). Ta kwestia była już podnoszona w trakcie dzisiejszego posiedzenia. Chodzi o rozwianie wątpliwości czego ma dotyczyć zaspokojenie. Czy mają to być potrzeby mieszkaniowe? Rozumiem, że uzyskamy zgodę na takie samo doprecyzowanie, jak miało to miejsce w przypadku rozpatrywanej zmiany 42. Chciałabym tylko uzyskać od strony rządowej informację, czy w tym miejscu ma to wyglądać dokładnie tak samo jak w przypadku zmiany 42?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Proszę przedstawicieli ministerstwa o odniesienie się do uwag Biura Legislacyjnego.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Zgadzamy się na obydwie propozycje, tzn. zastąpienie wyrazu „okresie" wyrazem „czasie" oraz na użycie analogicznego sformułowania jak to, które zostało dzisiaj zaproponowane przy omawianiu jednej z wcześniejszych zmian.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Mamy zgodę strony rządowej na wprowadzenie zmian natury legislacyjnej. Czy są jakieś inne uwagi do zmiany 66? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 67? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

W lit. c), w ostatnim ustępie, tj. w ust. 2i, proponujemy dopisać wyraz „upadłego" po wyrazie „zobowiązań". To jest uwaga ujednolicająca.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem, że jest akceptacja strony rządowej.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Zmiana została zaakceptowana. Czy są inne uwagi do zmiany 67? Nikt nie zgłasza innych uwag. Stwierdzam, że zmiana 67 z tą drobną korektą została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 68? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeśli chodzi o zmianę 68, to mamy pytanie do wnioskodawcy w zakresie lit. b). W tym przepisie dodajemy ust. 1a w art. 491^{17}, ale chcielibyśmy zwrócić uwagę, że obowiązuje art. 491^{19} ust. 2. Ten przepis nie jest nowelizowany. Dotyczy on również możliwości uchylenia planu spłaty wierzycieli i umorzenia niewykonanych zobowiązań. Znajduje się w nim doprecyzowanie, że chodzi o niewykonane zobowiązania upadłego, o których mowa w art. 491^{15} ust. 1–3. Chcielibyśmy zapytać: Czy biorąc pod uwagę zakresy tych przepisów strona rządowa nie widzi konieczności wykreślenia jednego z nich? Według nas w pewnym zakresie one się pokrywają. Chcielibyśmy uzyskać informację na ten temat.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Proszę o stanowisko strony rządowej.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego MS Emil Szczepanik:

Po analizie tych dwóch przepisów rzeczywiście możemy potwierdzić, że mają one dokładnie taki sam zakres. W związku z tym, jeden z nich należy uznać za superfluum. Biorąc pod uwagę umiejscowienie przepisu art. 491^{17} ust. 1a, czyli tego, który znajduje się w projekcie i dotyczy zaskarżalności oraz możliwości złożenia kasacji oraz fakt, że jest nienowelizowany przepis art. 491^{19}, który tę kwestię reguluje, uważamy, że powinien zostać usunięty przepis, który znajduje się w projekcie, tj. art. 491^{17} ust. 1a, a więc ten, który znajduje się w zmianie 68 w lit. b).

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Dziękuję, panie przewodniczący. Chcę powiedzieć, że mamy wątpliwości, czy jest to wyłącznie uwaga o charakterze legislacyjnym. W większości rzeczywiście te zakresy się pokrywają, natomiast chcielibyśmy zwrócić uwagę na to, że w obowiązującym art. 491^{19} jest mowa o niewykonanych zobowiązaniach upadłego, o których mowa w art. 491^{15} ust. 1–3. W projektowanym art. 491^{17} ust. 1a jest mowa o umorzeniu niewykonanych zobowiązań upadłego bez doprecyzowania, że chodzi o zobowiązania z art. 491^{15}. Czy należałoby zatem rozumieć, że przepis z art. 491^{19} ma szerszy zakres?

Biorąc to pod uwagę wydaje się nam, że jeżeli mielibyśmy dokonywać jakichkolwiek zmian, to wymagana byłaby do tego poprawka o charakterze merytorycznym.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego MS Emil Szczepanik:

W naszej ocenie te zakresy się pokrywają. Rzeczywiście, przyznajemy to, iż w trakcie prac legislacyjnych wprowadzaliśmy istotne zmiany w modelu, który istnieje obecnie, próbując wykorzystywać, tam gdzie się tylko da, istniejące regulacje. To, co znalazło się w art. 491^{17} ust. 1a, jeśli chodzi o wartość merytoryczną, jest dokładnie tym samym, co znajduje się w art. 491^{19} ust. 2 obecnie obowiązujących przepisów.

Zgadzamy się z tym, że w pewnym zakresie przepisy art. 491^{15} ust. 1–3, szczególnie w zakresie ust. 1, do którego odwołuje się art. 491^{19} ust. 2, uległy zmianie, ale tak czy inaczej w tym przepisie i w kolejnych, tzn. ust. 2 i 3, jest mowa o zobowiązaniach,

które powstają przed sporządzeniem planu spłaty wierzycieli, o czym mówi przepis art. 491^{17} ust. 1a, który uważamy za superfluum. Chodzi w nim o zobowiązania upadłego powstałe przed ustaleniem planu spłaty wierzycieli. Dlatego prosimy o potraktowanie tej poprawki jako poprawki legislacyjnej, a nie merytorycznej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Rozumiem odpowiedź pana sędziego, ale chciałbym usłyszeć, czy pan minister podziela to stanowisko, że jest to poprawka czysto legislacyjna. Jak rozumiem, panie sędzio, chodzi dokładnie o te same zobowiązania, mimo że w obowiązującym przepisie jest to zawężone tylko do tych, o których mowa w art. 491^{15} ust 1–3. Państwo jednak w projektowanym przez siebie przepisie nie zawęziliście tego do art. 491^{15}. Moje pytanie brzmi: dlaczego? Jeżeli bowiem jest to dokładnie to samo, to dlaczego nie nazywamy tego dokładnie tak samo? Z tej przyczyny mam pewien opór, aby uznać tę poprawkę za legislacyjną. Biuro Legislacyjne nie ma uprawnienia do tego, aby zgłaszać jakiekolwiek poprawki, które niosłyby ze sobą zmiany merytoryczne. Dziękuję.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego MS Emil Szczepanik:

Biorąc pod uwagę, że w projektowaniu tego przepisu nie zauważyliśmy, że go dublujemy – to jest problem, jeśli chodzi o prace nad tą nowelizacją – zapisaliśmy pewną myśl pewnym skrótem, opisem, natomiast w ustawie, która teraz obowiązuje, odwołujemy się konkretnie do tej regulacji, która precyzyjnie mówi, co znajduje się w planie spłaty wierzycieli, co tak naprawdę podlega umorzeniu. To, co jest zawarte w art. 491^{19} ust. 2, jest rozwiązaniem bardziej prawidłowym od strony legislacyjnej. Tak nam się wydaje. Kierujemy do przepisu, który dokładnie mówi o tym, jaki jest zakres ewentualnego umorzenia w sytuacji, kiedy zostanie podjęta decyzja o uchyleniu planu spłaty i umorzeniu pozostałych, niewykonanych do tej pory zobowiązań.

Przepis, który jest zaproponowany w projekcie, tzn. art. 491^{17} ust. 1a, jest po prostu pewnym skrótem myślowym, pewnym opisem tego, co tak naprawdę jest rozpisane w art. 491^{15} ust. 1–3, do którego odwołuje się wprost art. 491^{19} ust. 2. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Nie chciałbym przedłużać tej dyskusji, ale z tego posiedzenia jest sporządzany protokół. Biuro widzi tę wątpliwość. Pan sędzia potwierdza, że jest to pewne przeoczenie, chodzi o zredagowanie art. 491^{17} ust. 1a, który de facto dubluje art. 491^{19} ust. 2, dlatego na tej podstawie można uznać, że jest to wyłącznie superfluum i w związku z tym proponujemy wykreślenie lit. b) ze zmiany 68 i potraktowanie tego jako konsekwencję legislacyjną przepisów już obowiązujących w prawie upadłościowym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem, że jest zgoda strony rządowej na wykreślenie w zmianie 68 lit. b). Czy tak?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Tak, zgadzamy się.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi do zmiany 68? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana 68 została przyjęta wraz z korektą, o której przed chwilą była mowa.

Czy są uwagi do zmiany 69? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 70? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 71? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

W zmianie 71 w art. 491[27] pkt 1 proponujemy zastąpić wyraz „jeśli" wyrazem „jeżeli", analogicznie jak we wcześniejszych zmianach. Chcielibyśmy jeszcze zapytać o ust. 3. W art. 491[28] chodzi w zasadzie o porównanie przepisów ust. 3 z treścią przepisów z art. 235 ust. 4 prawa restrukturyzacyjnego. Pytanie zmierza do tego, czym jest podyktowana ta różnica w treści, ponieważ tam jest jeszcze doprecyzowane, że zawiadamia się również znane organy egzekucyjne prowadzące postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi. Czym jest podyktowane to rozróżnienie?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawicieli ministerstwa o odpowiedź.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego MS Emil Szczepanik:

Różnica wynika z tego, że przy projektowaniu tej ustawy, po pierwsze, ulega również zmianie art. 235 prawa restrukturyzacyjnego, czyli wprowadzamy tam zasadę, że to nie sąd, a nadzorca sądowy dokonuje zawiadomień, natomiast przy wprowadzaniu przepisów dotyczących postępowania układowego dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej zdecydowaliśmy się na pewną, jednak stałą ingerencję sądu w to postępowanie, choć maksymalnie ograniczoną, żeby usprawnić tego typu postępowania. Tutaj przewidujemy, że pozostajemy przy obowiązku dokonywania tego zawiadomienia przez sąd, w związku z otwarciem postępowania. Jednocześnie wniosek, który jest podstawą rozpoczęcia takiego postępowania, jest wnioskiem opisanym w art. 491[2] ust. 4. Wskazane są tam warunki, które musi spełnić dłużnik, składając taki wniosek i nie ma tam wymienionych toczących się postępowań egzekucyjnych. Dlatego, skoro sąd dokonuje zawiadomień, zawiadamia podmioty publiczne, które są wymienione w tym przepisie. Skoro we wniosku nie będzie takiej informacji i zależy nam na maksymalnym uproszczeniu postępowania i niekomplikowania pozycji sądu, który musiałby dokonywać dodatkowych ustaleń czy jest prowadzone postępowanie egzekucyjne, czy nie, zdecydowaliśmy się na tę różnicę między tym przepisem a przepisem art. 235 prawa restrukturyzacyjnego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Została wyrażona zgoda na zmianę terminologiczną wyrazu „jeśli" na wyraz „jeżeli". W pozostałym zakresie, jak rozumiem, ministerstwo podtrzymuje tekst przedłożenia. Tak?

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego MS Emil Szczepanik:

Tak jest.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są inne uwagi do zmiany 71? Nie ma innych uwag. Stwierdzam, że zmiana 71 została przyjęta wraz z tą drobną korektą językową. Na tym zakończyliśmy rozpatrywania art. 1.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 2. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, jeśli chodzi o art. 2, to mamy pewne wątpliwości. Były one już podnoszone w trakcie podkomisji, ale chcielibyśmy jednak je powtórzyć. Poza tym, korzystając z okazji, że przechodzimy do kolejnych przepisów zmieniających, mielibyśmy propozycję, żeby poszczególne artykuły rozpatrywać już bez rozbicia na zmiany, bo do końca rozpatrywania projektu mamy dosłownie kilka uwag. Proponujemy rozpatrywać artykuły w całości.

Jeśli chodzi o art. 2, to jest w nim zgłoszona propozycja uzupełnienia przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o rozwiązanie, które umożliwi, da prawo asystentowi sędziego do wykonywania de facto czynności przewodniczącego składu. Mam na myśli zarządzenia wydawane przez przewodniczącego. Teraz, w zastępstwie przewodniczącego, te zarządzenia będzie mógł wydawać asystent sędziego, z wyjątkiem zarządzenia o zwrocie pisma procesowego, w tym pozwu. Jest tutaj opisana procedura, nazwijmy

to odwoławcza czy quasi-odwoławcza od zarządzenia wydanego przez asystenta sędziego, natomiast mamy kilka wątpliwości. Pierwsza jest taka, że ta zmiana jest naszym zdaniem absolutnie niezwiązana z nowelizacją prawa upadłościowego, ma dużo szerszy charakter i będzie skutkowała tym, że będzie używana w innych postępowaniach. Nie jest to zgodne z zasadami techniki prawodawczej, bo wszystkie zmiany w pozostałych przepisach, poza tą główną, podstawową, nowelizowaną sprawą, powinny być związane z nowelizowaną ustawą. To jest pierwsza uwaga.

Druga uwaga dotyczy kwestii merytorycznych. Wątpliwości budzi naszym zdaniem to, że asystent sędziego, czyli osoba, która nie jest żadnym organem procesowym, będzie jednak wydawała zarządzenia, które naszym zdaniem są czynnościami organu procesowego, jakim jest przewodniczący. Ponadto – i to jest nasza ostatnia uwaga i pytanie do strony rządowej – chcielibyśmy zapytać: Czy nie należałoby zastanowić się nad nowelizacją prawa o ustroju sądów powszechnych, bo w tej ustawie, w art. 155, mamy rozstrzygniętą kwestię dotyczącą czynności, które mogą wykonywać asystenci sędziego i są to czynności zmierzające do przygotowania spraw sądowych do rozpoznania oraz czynności wynikające z zakresu działalności administracyjnej sądu, o której mowa w art. 8 pkt 2? W prawie o ustroju sądów powszechnych, wszyscy o tym wiemy, jest wyraźne rozróżnienie działalności administracyjnej sądów i działalności judykacyjnej. Naszym zdaniem zmiana w k.p.c. powinna za sobą nieść również zmianę w prawie o ustroju sądów powszechnych, w art. 155, nie tylko w ust. 1 ale i w ust. 5, który stanowi delegację do wydania rozporządzenia, które szczegółowo określa zakres czynności, jakie mogą być wykonywane przez asystenta.

I ostatnia uwaga, a właściwie prośba o potwierdzenie, że w takiej sytuacji, kiedy zarządzenie przewodniczącego wyda w jego zastępstwie asystent sędziego, to nie będzie drogi odwoławczej przez zażalenie z art. 394 k.p.c., tylko pozostanie droga quasi-odwoławcza w postaci wniesienia zastrzeżeń. Ta procedura będzie wyłącznie przewidziana w art. 47^2 i nie będzie już możliwości wniesienia zażalenia od tego zarządzenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję panu mecenasowi i proszę przedstawicieli ministerstwa o odniesienie się do tych uwag.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Pozwolę sobie zacząć od kwestii ustrojowego umocowania asystenta i sugestii ewentualnej zmiany w prawie o ustroju sądów powszechnych. Zgodnie z art. 155 §1 asystent sędziego wykonuje czynności zmierzające do przygotowania spraw sądowych do rozpoznania oraz czynności z zakresu działalności administracyjnej. W naszej ocenie, wydawanie przez asystenta zarządzeń mieści się w pierwszej wymienionej kategorii, czyli czynności zmierzających do przygotowania spraw sądowych do rozpoznania. Rozwiązanie, które jest proponowane, to nic innego jak usankcjonowanie praktyki, która już jest. Żeby tę praktykę opisać, sięgnę do przepisów rozporządzenia ministra sprawiedliwości w sprawie czynności asystentów sędziów, wydanego na podstawie art. 155 § 5 prawa o ustroju sądów powszechnych. W § 2 tego rozporządzenia, w ust. 2 wskazuje się zakres czynności asystenta sędziego wykonywanych samodzielnie. W ust. 3 jest natomiast wskazane, że w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wymagają tego zasady sprawności, racjonalności, ekonomicznego i szybkiego działania, sędzia może zlecić asystentowi także wykonywanie innych czynności niezbędnych do przygotowania spraw sądowych do rozpoznania.

Na podstawie tego przepisu, który zacytowałam, w części okręgów sądowych w Polsce, w dużych sądach, na przykład w Sądzie Okręgowym w Warszawie, sędziowie upoważniają asystentów do wydawania zarządzeń, do podpisywania zarządzeń, kwalifikując tym samym tę czynność jako czynność niezbędną do przygotowania spraw sądowych do rozpoznania. W rozporządzeniu jest więc zawarta ta sama fraza, którą posługuje się odpowiedni przepis prawa o ustroju sadów powszechnych. W związku z tym, w istocie praktyka sądowa, sposób procedowania, prowadzenia spraw i wykorzystania kadr

wymiaru sprawiedliwości wskazuje, że czynność wydania zarządzenia przez asystenta jest kwalifikowana jako czynność zmierzająca do przygotowania sprawy sądowej do rozpoznania. W konsekwencji tego wywodu chciałabym wskazać, że w naszej ocenie nie ma potrzeby zmiany art. 155 prawa o ustroju sądów powszechnych, natomiast – jeżeli przepis zostanie przyjęty w takim kształcie, w jakim jest proponowany – będzie prawdopodobnie wymuszał zmianę rozporządzenia ministra sprawiedliwości w sprawie czynności asystentów sędziów, wydanego na podstawie § 5 z art. 155 prawa o ustroju sądów powszechnych.

Jeżeli chodzi o kwestię stricte procesową, czyli zażalenie, to analizowaliśmy tę sprawę dość dokładnie, również na posiedzeniu podkomisji. Podtrzymujemy stanowisko, że tutaj zażalenie przysługiwać nie będzie. Jeśli analizujemy art. 394, to widzimy, że zażalenie przysługuje tylko w enumeratywnie określonych rodzajach zarządzeń. Jeżeli chodzi o te kategorie zarządzeń, to są to: wymiar opłaty, zwrot opłaty lub zaliczki i pewne czynności z zakresu rozstrzygania wynagrodzenia biegłego, mediatora i należności świadka. Pozostałe kategorie z art. 394 to kategorie rozstrzygane postanowieniem, a postanowienia asystent nie będzie wydawał ani podpisywał. Z wymienionych trzech kategorii jedynie wymiar opłaty stanowi czynność, która zmierza do przygotowania sprawy sądowej do rozpoznania. Rozpoznanie sprawy sądowej to w rozumieniu prawa o ustroju sądów powszechnych jej merytoryczne rozstrzygnięcie, a więc nie każde zarządzenie zmierza do przygotowania sprawy sądowej do merytorycznego rozstrzygnięcia, tylko takie, które popycha postępowanie naprzód, czyli daje asumpt do kolejnych czynności procesowych.

W naszej ocenie, wezwanie do uiszczenia opłaty, czyli wymiar opłaty, rzeczywiście jest takim zarządzeniem, natomiast zwrot opłaty czy zwrot zaliczki to nie są już czynności, które zmierzają do przygotowania sprawy sądowej do merytorycznego rozstrzygania, czyli nadają pewne tempo postępowaniu sądowemu. Są to poza tym zarządzenia, które często wydawane są po zakończeniu postępowania, po wydaniu wyroku, czasem po umorzeniu postępowania, czasami także w drugiej instancji. To nie są orzeczenia z kategorii zarządzeń, które podlegają zaskarżeniu zażaleniem. Asystent będzie uprawniony jedynie do wydania zarządzenia w zakresie wymiaru opłaty i w tym kontekście tę regulację, którą proponujemy, czyli dotyczącą wnoszenia zastrzeżenia, należy rozumieć jako regulację wyłączającą zażalenie. W pozostałych przypadkach ten problem nie powstanie, dlatego że nie będzie innych zarządzeń podlegających zaskarżeniu zażaleniem, które asystent może wydawać w ramach swoich kompetencji. Tyle tytułem tego aspektu procesowego.

Jeżeli chodzi o uwagę, że proponowany przepis nie pozostaje w ścisłym związku z postępowaniem upadłościowym, a jego wymiar jest szerszy, to faktycznie tak jest. Przepis będzie miał zastosowanie nie tylko w przepisach o postępowaniu upadłościowym, ale także w szeregu innych postępowań. W zasadzie będzie miał walor ogólny, ale jest przepisem, który da nadzieję na pewne usprawnienie postępowań i to nas skłoniło do umieszczenia przepisu w tej zmianie, która zaproponowaliśmy. Jest to jeden niewielki przepis i nie widzimy tutaj przestrzeni do tego, aby z tego przepisu robić osobny proces legislacyjny. To, co mogliśmy zrobić, to zrobiliśmy, czyli poddaliśmy przepis opiniowaniu przez podmioty, z którymi są konsultowane zmiany k.p.c., tzn. przez sądy powszechne, Krajową Radę Sądownictwa oraz Sąd Najwyższy.

Chyba udało mi się w ten sposób ustosunkować do wszystkich zastrzeżeń, jeżeli oczywiście czegoś nie pominęłam. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Ta kwestia była, jak sądzę, przedmiotem dyskusji na posiedzeniu podkomisji. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w sprawie art. 2? Pan poseł Jerzy Jachnik, proszę bardzo.

Poseł Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Przychylam się do stanowiska Biura Legislacyjnego. Uważam, że to jest trochę wprowadzanie pewnych spraw tylnymi drzwiami. W tym przypadku chodzi o wykonywanie czynności przez asystenta sędziego, który nie jest do tego upoważniony. W związku z tym

będę wnosił o przegłosowanie tego artykułu. W ogóle uważam, że art. 2 powinien zostać skreślony.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, żeby przegłosować, to musi być najpierw poprawka.

Legislator Łukasz Nykiel:

Został zgłoszony sprzeciw wobec przyjęcia artykułu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem, chodzi o głosowanie nad przyjęciem artykułu. Ponieważ nikt nie zgłasza się więcej do głosu, poddaję pod głosowanie art. 2. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 2? (11) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Stwierdzam, że art. 2 został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 3. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

Drobna korekta do pkt 2. Chodzi o „otwarcie postępowania", a nie o „otwarcie postępowanie".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ta uwaga nie budzi chyba żadnych wątpliwości. Czy są inne uwagi do art. 3? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że art. 3 został przyjęty z drobną korektą redakcyjną.

Czy są uwagi do art. 4? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 4 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 5? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 5 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 6? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

Dwie drobne uwagi i jedno pytanie do strony rządowej. Najpierw oczywiste korekty. W pkt 1 chcielibyśmy skreślić wyrazy „sędziego-komisarza" po wyrazie „czynności" w ślad za korektą, która została już wcześniej przyjęta w trakcie dzisiejszego posiedzenia. Kolejna drobna uwaga dotyczy pkt 5. Tutaj po wyrazach „bieg przedawnienia" proponujemy dodać wyraz „roszczenia". Jest to doprecyzowanie.

Jeśli chodzi o pytanie, to chcielibyśmy się dowiedzieć, czy biorąc pod uwagę fakt, że nowelizowany jest art. 105 ust. 6 pkt 2, w którym jest mowa o adresie wierzyciela, nie należałoby również znowelizować art. 219 ust. 2 pkt 2, bowiem w przeciwnym razie po wejściu w życie tych przepisów zostanie on jako jedyny artykuł w ustawie prawo restrukturyzacyjne, który wciąż będzie mówił o adresie zamieszkania wierzyciela? W związku z tym proponujemy dodanie zmiany oznaczonej na roboczo jako zmiana 2a, która będzie powtarzać obowiązujące brzmienie, ale z tym wyjątkiem, że będzie mowa o adresie wierzyciela, a nie o adresie zamieszkania.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Jakie jest stanowisko strony rządowej?

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego MS Agnieszka Gołaszewska:

Odnośnie do pierwszej poprawki, czyli skreślenia wyrazów „sędziego-komisarza" jest zgoda. Zgadzamy się także na drugą zaproponowana zmianę, czyli dopisanie wyrazu „roszczenia" po wyrazach „bieg przedawnienia". Akceptujemy również trzecią zmianę. Rozumiemy, że jest to poprawka o charakterze legislacyjnym.

Legislator Ewelina Roguska:

Tak, dokładnie. Jest to poprawka o charakterze legislacyjnym, która zmienia tylko adres zamieszkania na adres wierzyciela.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jak słyszeliśmy strona rządowa zaakceptowała zaproponowane zmiany legislacyjne. Czy są inne uwagi do art. 6? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 6 został przyjęty wraz z omówionymi wcześniej korektami legislacyjnymi.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 7. Czy są uwagi do tego artykułu? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Ewelina Roguska:

Mamy jedną drobną uwagę do zmiany trzeciej. Zastanawiamy się, czy w ust. 4, pod koniec, po wyrazach „niewykonanych zobowiązań” nie należałoby dodać doprecyzowania w postaci „o których mowa w art. 369 ust. 1”, biorąc pod uwagę, że w tym samym ustępie to doprecyzowanie w tym kontekście jest powołane dwukrotnie.

I jeszcze jedna kwestia odnośnie do zmiany drugiej. Ta sprawa była już podnoszona na posiedzeniu podkomisji, ale rozstrzygnięcie miało zapaść w trakcie obrad Komisji. Chodzi o decyzję czy nie powinny być również obwieszczane postanowienia sądu drugiej instancji. Prosilibyśmy o stanowisko strony rządowej w tej kwestii.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawicieli ministerstwa o odniesienie się do uwag Biura Legislacyjnego.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego MS Emil Szczepanik:

Jeśli chodzi o pierwszą kwestię podniesioną przez Biuro Legislacyjne, czyli dodanie w pkt 3 tego artykułu wyrazów „o których mowa w art. 369 ust. 1”, to zgadzamy się na tę propozycję, potwierdzając, że taka była intencja projektodawcy. Jeżeli natomiast chodzi o zmianę w art. 7 pkt 2, to chcemy wskazać, że ustawa o Krajowym Rejestrze Zadłużonych ma termin wejścia w życie określony na 1 grudnia 2020 r. i pewne kwestie, które dotyczą m.in. obwieszczeń, mają być jeszcze analizowane. Ewentualne zmiany tego, co już jest w tej ustawie, będą kompleksowo dopracowane. Zwracamy uwagę, że sytuacja na dziś jest taka, w związku z tym co mamy zawarte w projekcie, iż przepis mówi jednocześnie nie tylko o postanowieniu o ustaleniu planu spłaty, ale również o obwieszczeniu informacji o prawomocności tych postanowień, a więc w praktyce może to dotyczyć także orzeczeń drugiej instancji.

Jak powiedziałem na wstępie, w związku z tym, że procedura ustalania wykonawcy systemu musi potrwać, jesteśmy uzależnieni w tej mierze nie tylko od prawa, ale także od ograniczeń natury praktycznej. Ewentualne zmiany w przepisach dotyczących Krajowego Rejestru Zadłużonych i ustalenie, które decyzje wydawane w toku postępowania będą podlegały obwieszczeniu, to wszystko będzie jeszcze analizowane. W naszej ocenie, w chwili obecnej przepis powinien pozostać w formie zaproponowanej przez ministerstwo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są inne uwagi do art. 7? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że art. 7 został przyjęty wraz z korektami legislacyjnymi.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 8. Czy są uwagi do tego artykułu? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ostatnia uwaga Biura dotyczy art. 8. Ten artykuł to przepis przejściowy. Podnosiliśmy tę kwestię na posiedzeniu podkomisji. Ministerstwo zgodziło się wtedy na przeanalizowanie tego zagadnienia i że ewentualnie na etapie prac Komisji pojawi się poprawka. Biuro Legislacyjne zgłaszało wątpliwości w ogóle co do charakteru tego przepisu i jego, nazwijmy to, komunikatywności. Chcemy prosić o wskazanie ratio legis tego przepisu.

Art. 8 stwierdza, że przepisy o skutkach wszczęcia postępowania co do osoby, majątku i zobowiązań upadłego stosuje się również do zdarzeń prawnych, które miały miejsce przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Głównie chodzi nam o użyte sformułowanie „zdarzenia prawne, które miały miejsce przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy”. Biuro Legislacyjne interpretuje ten przepis w taki sposób, że znowelizowane przepisy, czyli przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejsza ustawą, miałyby być stosowane do zdarzeń prawnych, które miały miejsce przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Naszym zdaniem, prima facie, budzi to wątpliwości, czy nie mamy do czynienia ze stosowaniem nowego prawa do stosunków i zdarzeń prawnych, które miały miejsce przed wejściem w życie ustawy. Przy okazji chciałbym pro-

sić pana sędziego o rozwinięcie sformułowania „zdarzenia prawne”. Zwracam uwagę, że co do zasady taka sytuacja jest wykluczona konstytucyjnie, zgodnie z art. 2 ustawy zasadniczej i płynącą z niego zasadą niedziałania prawa wstecz.

Rozumiem argumenty, które padały na posiedzeniu podkomisji, że tak jest w innej ustawie, ale nasuwa się pytanie, jak należy rozumieć ten przepis? Może pan sędzia albo pani dyrektor byliby uprzejmi nam to wyjaśnić. Może należy go inaczej zredagować? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Przedstawiciele ministerstwa, bardzo proszę.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego MS Emil Szczepanik:

Przyznajemy, że głównym motywem, dla którego ten przepis znalazł się w projekcie, jest fakt, że przepis o dokładnie takim samym brzmieniu znajduje się w ustawie prawo restrukturyzacyjne, która jest obecnie uznawana przez Ministerstwo Sprawiedliwości za podstawową ustawę regulującą kwestie postępowań związanych z niewypłacalnością, czyli ustawę, w której określone są podstawowe zasady nie tylko dotyczące samego postępowania upadłościowego czy też postępowania restrukturyzacyjnego, ale też kwestii intertemporalnych. Skoro w tamtej ustawie zdecydowano się wprowadzić taki przepis o charakterze intertemporalnym, to pojawił się problem pominięcia tego rodzaju regulacji przy poważnych zmianach w zakresie prawa upadłościowego, a taką zmianą w naszej ocenie jest ta ustawa. To jest podstawowy argument.

Jeżeli chodzi o precyzyjne wskazanie, dlaczego ten przepis jest potrzebny, to przede wszystkim ma on rozwiać ewentualne wątpliwości, jakie mogą pojawić się w przypadku postępowań upadłościowych, które nie zawierają tylko norm czysto proceduralnych. Mówimy o procedurze sądowej, ale tak naprawdę wywiera ona konkretne skutki materialno-prawne nie tylko u dłużnika czy upadłego, ale także u wierzycieli. W związku z tym mógłby się pojawić zarzut retroaktywności tej ustawy w sytuacji, kiedy zobowiązania w postępowaniu, które byłoby wszczęte już po wejściu w życie tej ustawy, byłyby zobowiązaniami, które powstały wcześniej, czyli na przykład zdarzenie prawne polegające na tym, że dłużnik zaciągnął zobowiązanie, miało miejsce przed wejściem w życie tej ustawy, a następnie, w związku z wejście w życie tej ustawy wspomniane zobowiązanie podlega obecnie nowym regulacjom, zakładając oczywiście, że ta ustawa wejdzie w życie. Wtedy mogłoby się pojawić pytanie: Czy ta ustawa nie powinna dotyczyć tylko tych zobowiązań, które powstały po wejściu w życie ustawy?

Analizowaliśmy dokładnie ten problem. Wiemy, że jest ustawa o upadłości konsumenckiej z 2014 r., która wprowadzała nowe zasady upadłości, wprawdzie nie tak radykalnie zmieniające rzeczywistość jak ustawa, nad którą procedujemy, ale tamta ustawa też powodowała, że znacznie więcej osób podlega obecnie tej procedurze i tam takiego przepisu nie ma. Ale jak powiedziałem, mamy przepis dokładnie brzmiący jak art. 8 ustawy – Prawo restrukturyzacyjne i ten przepis rozwiązuje problem ewentualnych zarzutów co do stosowania prawa w czasie. Z drugiej strony przyznaję, że trudno byłoby zaakceptować sytuację, iż mimo braku tego przepisu wierzyciele mogliby podnosić argumenty, że w związku z tym, iż ich zobowiązania powstały przed wejście w życie ustawy, nie podlegają one tej ustawie. Wydaje nam się, że ta kwestia, wobec brzmienia tego artykułu, jest wtedy jasno postawiona. Ta uwaga odnosi się do kwestii zobowiązań, do której ten artykuł odnosi się wprost.

Jeśli natomiast odnieść tę uwagę do majątku, to projekt ustawy przewiduje rozwiązanie rozszerzające możliwość ograniczenia egzekucji dla wierzyciela rzeczowego w przypadku sprzedaży mieszkania przedsiębiorcy. Dzisiaj to rozwiązanie jest w ramach postępowania upadłościowego skuteczne tylko wobec konsumentów. My wprowadzamy tym projektem możliwość ograniczenia egzekucji w przypadku sprzedaży mieszkania przedsiębiorcy. Teraz mogłoby się pojawić pytanie, czy skoro wierzytelność hipoteczna zabezpieczona na tym majątku powstała przed wejściem w życie tej ustawy, a ustawa przewiduje, że wierzyciel hipoteczny musi pogodzić się z tym, że kwota w wysokości 24 czynszów podlega przekazaniu upadłemu na zagospodarowanie się po ogłoszeniu upa-

dłości i sprzedaży mieszkania w postępowaniu upadłościowym, to czy nie zostaje naruszona zasada wyrażona w art. 3 Kodeksu cywilnego?

Wydaje się nam, że ta kwestia w ten sposób, poprzez wprowadzenia art. 8, jest klarownie wyjaśniona. Zwracamy uwagę, że orzecznictwo wypowiedziało się, znany nam jest jeden przypadek, na gruncie art. 448 prawa restrukturyzacyjnego. Sąd wyraźnie zaznaczył, że cel tego przepisu nie jest taki, aby prawo działało wstecz. Ten przepis ma odniesienie do skutków wszczęcia postępowania upadłościowego, do zobowiązań, które na przykład istniały wcześniej, tak więc wydaje się nam, że również w praktyce ten przepis, nowy – który brzmi tak samo jak przepis ustawy prawo restrukturyzacyjne – nie będzie budził wątpliwości, a wręcz będzie te wątpliwości usuwał. Niewprowadzenie tego przepisu w ustawie od razu będzie rodziło pytanie, dlaczego nie ma go w tej ustawie, a jest on w prawie restrukturyzacyjnym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pan mecenas, proszę bardzo.

Legislator Łukasz Nykiel:

Chcę powiedzieć tylko jedno. Jak rozumiem, można to skonkludować w ten sposób, że potrzebne było orzeczenie sądowe, żeby wytłumaczyć, jak należy rozumieć przepis przejściowy do prawa restrukturyzacyjnego i my się w tej chwili wzorujemy na tym przepisie. Czy tak? Rozumiem też, że orzeczenie dotyczące prawa restrukturyzacyjnego, przepisu przejściowego, będzie stosowane odpowiednio do rozumienia rozpatrywanego art. 8. Mam rację?

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego MS Emil Szczepanik:

Chciałem tylko powiedzieć, że jeśli chodzi o kwestię działania prawa w czasie, to w praktyce jest to bardzo trudne zagadnienie. Jeżeli spojrzy się na orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego i wypowiedzi doktryny, to te poglądy się zmieniają. Po prostu w tej kwestii są różne poglądy. Być może dodawany art. 8 da w praktyce podstawy do dalszej dyskusji i być może pojawią się wątpliwości, natomiast w naszej ocenie przesądza on, że ustawodawca wyklucza takie interpretacje jak wskazałem, czyli na przykład jeżeli zobowiązanie powstało przed wejściem w życie ustawy – Prawo upadłościowe lub tej ustawy, to czy będzie ono podlegało nowej procedurze, która umożliwia oddłużenie. W naszej ocenie ten przepis rozwiązuje przedstawiony problem, a na gruncie art. 3, tak nam się wydaje, mogliby pojawić się wierzyciele, którzy kwestionowaliby możliwość oddłużenia z tego właśnie powodu, na tej podstawie, że zdarzenie prawne, czyli moje zobowiązanie, powstało przed wejściem w życie tej ustawy. Teraz, po jej wejściu w życie, nagle ustawodawca przyjmuje rozwiązanie, jak nam wskazywano, że nie powinno tak być, że dłużnik, który zawinił w doprowadzeniu do swojej niewypłacalności, powinien podlegać oddłużeniu. My uważamy, że tak, tylko że wydłużamy okres planu spłaty wobec takiego dłużnika. Mógłby się wtedy pojawić zarzut, że to narusza zasadę wyrażoną w art. 3. My uważamy, że nie. Art. 8 daje na to jasną odpowiedź.

Prawdą jest, że w praktyce taki problem nie występował często. Orzeczenie, w którym on się pojawił, dotyczyło obowiązków członka zarządu. Prawo restrukturyzacyjne wprowadziło taką regulację, która mówiła, że członek zarządu ma obowiązek złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości nie w terminie 14 dni, tylko miesiąca. Za okres sprzed ogłoszenia upadłości ten członek zarządu…

Legislator Łukasz Nykiel:

Biuro nie zgłasza więcej uwag do art. 8.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. O głos poprosił pan przewodniczący Andrzej Matusiewicz.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Panie sędzio, mam do pana konkretne pytanie, ponieważ pana przydługi wywód nie bardzo obrazuje istotę tego przepisu. Jeśli na przykład jest takie zdarzenie prawne, że umiera któryś z wierzycieli lub umrze upadły, to jakie przepisy będzie się stosować?

Te, które obowiązywały przed wejściem w życie tej noweli, czy te znowelizowane? Tutaj jest tylko mowa o skutkach wszczęcia postępowania co do osoby, majątku i zobowiązań upadłego. Czy to jest wszystko, co może być przedmiotem postępowania upadłościowego?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy zechcecie się państwo odnieść do tej uwagi?

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego MS Emil Szczepanik:

Zwracam uwagę, że ten przepis ogranicza zakres swojego stosowania. Mówi bowiem o skutkach wszczęcia postępowania, czy to będzie postępowanie upadłościowe, czy nowo zaprojektowane postępowanie układowe i zakreśla bardzo szeroko zakres oddziaływania co do osoby, majątku i zobowiązań, ale tylko w zakresie prawa upadłościowego. Jeżeli prawo upadłościowe odnosi się do majątku upadłego czy dłużnika, to w tym zakresie będzie się stosowało nowe regulacje. Jeśli odnosi się do zobowiązań, to tak, jeżeli do osoby, to również. To jest zakres tego przepisu. Trudno teraz precyzyjnie odpowiadać, jak będzie w przypadku śmierci osoby. Ważne jest kiedy ta śmierć nastąpiła. W prawie upadłościowym są przepisy, jeśli chodzi o przedsiębiorców, dotyczące osoby zmarłej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Nikt do głosu się nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 8 został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 9. Czy są uwagi do tego artykułu? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że artykuł został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 10? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że artykuł został przyjęty.

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem całości projektu ustawy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy? (12) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Stwierdzam, że projekt ustawy został przyjęty.

Pozostaje nam jeszcze wybór sprawozdawcy. Proponuję, aby sprawozdawcą Komisji był pan poseł Kamil Bortniczuk, przewodniczący podkomisji. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja zaakceptowała tę kandydaturę. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że sprawozdawcą Komisji będzie pan poseł Kamil Bortniczuk.

W ten sposób zakończyliśmy rozpatrywanie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw. Przed przystąpieniem do realizacji kolejnego punktu posiedzenia ogłaszam 5 minut przerwy.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wznawiam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Przystępujemy do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wraz z autopoprawką, druki nr 3386 i 3386-A. W dniu 4 lipca br. na posiedzeniu Sejmu odbyło się pierwsze czytanie rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wraz z autopoprawką, druki nr 3386 i 3386-A. Marszałek Sejmu wyznaczył termin przedstawienia sprawozdania do dnia 16 lipca br., a więc do dziś. Przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Proszę bardzo, pan mecenas, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, mam pytanie dotyczące pierwszego odnośnika, który wskazuje, jaki akt prawny jest wdrażany w ramach tej nowelizacji. W związku z tym, że w drodze autopoprawki zostało dodanych kilka przepisów, mamy pytanie do rządu, w związku z § 19a Zasad techniki prawodawczej, który mówi o tym, że w przypadku ustawy wdrażającej postanowienia aktu normatywnego ustanowionego przez instytucje Unii Europejskiej, po określeniu przedmiotu ustawy zamieszcza się odnośnik do tytułu ustawy informujący o wdrażanym akcie normatywnym i zakresie wdrożenia. Odnośnik, który został umieszczony w ramach pierwotnego projektu, dotyczy jedynie art. 259a Kodeksu

karnego. Nasze pytanie zmierza do tego, czy nie należałoby również dodać takiego odnośnika do pozostałych przepisów, które są procedowane w ramach tego projektu?

Dodam jeszcze, że jeśli chodzi o pozostałe przepisy, to również dotyczą one zagadnień, które są poruszane przez Unię Europejską. Były one już wcześniej implementowane do prawa polskiego, a teraz są tylko poprawiane w określonym zakresie. Czy nie należy również umieścić tutaj odnośnika? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawicieli ministerstwa o odniesienie się do tego zagadnienia.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Właśnie ze względu na to, o czym pan mecenas był uprzejmy wspomnieć, czyli uprzednie wdrożenie do polskiego prawa krajowego przepisów pozostałych w zakresie, o którym, jak rozumiem, pan mecenas myśli, czyli tych, które nie znalazły teraz odzwierciedlenia w odnośniku, nie widzimy teraz takiej potrzeby. Praktyka rzeczywiście nie jest jednoznaczna, jeśli o to chodzi, ale w tym przypadku zakładamy, że wdrożenie już nastąpiło i w związku z tym nie aktualizuje się obowiązek rozszerzania w tym zakresie odnośników do samego przedłożenia.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Jeżeli nie usłyszę innych uwag uznam, że tytuł ustawy zaproponowany w projekcie został przyjęty. Nie słyszę uwag. Stwierdzam, że tytuł ustawy został przyjęty.

W art. 1 wprowadzono kilka zmian. Czy są uwagi do zmiany pierwszej? Pan mecenas, bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Zacznę od uwag typowo językowych, żeby było nam później łatwiej procedować. W art. 64 w § 1a proponujemy dodać wyraz „sprawcy" przed wyrazami „przestępstwo w wysokości od dolnej granicy". Podobną zmianę proponujemy w § 2. Byłoby to niejako zsynchronizowanie z § 1, gdzie przy zaostrzeniu wyraźnie wskazane jest, że chodzi tutaj o sprawcę przestępstwa. To pierwsza uwaga.

Jednocześnie prosimy Wysoką Komisję o upoważnienie do wprowadzenia do projektu zmian typowo językowych. Jeżeli będziemy mieć jakieś wątpliwości w tym zakresie, to oczywiście będziemy je zgłaszać, ale chcielibyśmy poprosić o upoważnienie do zmian językowych i ewentualnie legislacyjnych.

Kolejna sprawa. Zwracamy uwagę, że § 1a i § 2 w art. 64 zostały już uchwalone w takim samym brzmieniu przez Sejm. Chodzi o ustawę z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, która w tej chwili jest w Trybunale Konstytucyjnym. Jeżeli Trybunał uznałby przepisy zawarte w tamtej nowelizacji za zgodne z konstytucją, wówczas mielibyśmy podwójną regulację. Należy o tym pamiętać i w okresie vacatio legis tamtego przepisu, jeżeli ustawa zostanie przyjęta w takim kształcie, również tam to skorygować.

W projekcie ustawy, także rządowym z druku nr 2154, jest również zaproponowana zmiana do art. 64a Kodeksu karnego w takim samym kształcie jak art. 64 § 1a. Nie wiemy, czy ustawa z druku 2154 zostanie uchwalona w tej kadencji Sejmu, ale przy pracy nad tamtym projektem trzeba będzie o tym pamiętać.

Jeśli chodzi o § 2, to mamy pewne wątpliwości dotyczące brzmienia obowiązującego dotychczas § 3, który stanowi, że przewidziane w § 1 lub 2 podwyższenie górnego ustawowego zagrożenia nie dotyczy zbrodni. W związku z tym mamy wątpliwości co do relacji § 3 i § 1a, który przewiduje zaostrzenie kary w przypadku sprawcy uprzednio skazanego w warunkach określonych w § 1a. Jeżeli § 2 nie dotyczy zbrodni, to może powstać wątpliwość, czy ograniczenie nadzwyczajnego zaostrzenia kary nie będzie dotyczyć § 1a, a co za tym idzie, nie wiadomo jak stosować § 2 do § 1a w przypadku ponownego popełnienia przez skazanego na przykład przestępstwa zgwałcenia. Poza tym, jakie są relacje między przepisem art. 64 § 3 i art. 38 § 2 Kodeksu karnego? Jak będzie wyglądała obostrzona kara w przypadku przestępstw przewidzianych w art. 197 § 4 Kodeksu karnego?

To chyba tyle, jeśli chodzi o ten przepis. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę przedstawicieli ministerstwa o odniesienie się do przedstawionych uwag.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Jeśli chodzi o pierwszą uwagę Biura Legislacyjnego sprowadzającą się w istocie do zmiany redakcyjnej w art. 64 § 1 i 2, polegającej na dodaniu wyrazu „sprawcy", to oczywiście tę uwagę akceptujemy.

Jeżeli jednak, jak rozumiem, chodzi o sygnalizację Biura Legislacyjnego, żebyśmy przy opracowywaniu przepisów objętych tym przedłożeniem mieli na uwadze ustawę z 13 czerwca 2019 r., która uwzględnia regulację, nad którą dziś pracujemy, to oczywiście ją przyjmujemy. Mamy to na uwadze i w okresie vacatio legis odpowiednia reakcja będzie musiała nastąpić w celu wykluczenia albo równoległego procedowania nad projektami, albo uchwalenia przepisu w brzmieniu analogicznym, jeżeli dojdzie do uchwalenia projektu, nad którym teraz pracujemy.

Jeżeli chodzi o zgłoszoną uwagę dotyczącą wzajemnej relacji przepisów art. 64 § 2 oraz art. 64 § 1a, to tutaj też zastanawialiśmy się nad ewentualną koniecznością wprowadzenia przepisu, który będzie rozstrzygał w sposób wyraźny potencjalne kolizje między tymi przepisami. Nie wykluczamy ewentualnej korekty tego przepisu. Mam na myśli art. 64 § 1a i 2.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Główny specjalista w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich Piotr Zakrzewski:

Piotr Zakrzewski, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich. Szanowna Komisjo, mówimy tutaj o projekcie, który jak to zostało już powiedziane, został uchwalony, ale który przede wszystkim w sposób nadmierny, zdaniem rzecznika praw obywatelskich, podnosi penalizację za tzw. recydywę i który nie został dopracowany od strony technicznej. Zwróćmy uwagę, że przy tzw. multirecydywie, czyli recydywie wielokrotnej z § 2, na przykład przy zbrodni, może dojść do tego, że dolna granica będzie wyższa od górnej, choćby przy zabójstwie. Dolna granica wyjdzie 16 lat, a górna dla zbrodni 15 lat. Podobnie przy tzw. zabójstwie kwalifikowanym. Dolna granica wyjdzie 24 lata, a górna 15 lat. Tego rodzaju techniczne problemy związane z recydywą powinny być przewidziane przez projektodawców i zawczasu usunięte, dlatego że mogą prowadzić do problemów interpretacyjnych czy przypadkiem nie dochodzi do zamiany kary terminowej na karę punktową. To po pierwsze.

Po drugie, trzeba pamiętać, że recydywa już teraz rodzi pewien problem pomiędzy występkami a zbrodniami. Wiemy przecież, że może dojść do takiej sytuacji procesowej, w której górna kara za występek będzie wyższa od kary za zbrodnię. To wszystko rodzi konsekwencje z tego względu, że ten przepis był zaprojektowany w otoczeniu normatywnym ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r., gdzie górna kara pozbawienia wolności wynosiła 30 lat. Tak to było tam zaprojektowane. Tutaj ta kara górna terminowej kary pozbawienia wolności to lat 15. W takim otoczeniu legislacyjnym przepis przeszczepiony z innej ustawy może rodzić problemy techniczne i interpretacyjne, czasami nie do rozwiązania. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze w tej sprawie zabrać głos? Proszę, panie pośle.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Panie przewodniczący, rozumiem, że będziemy omawiać projekt zmiana po zmianie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, panie pośle. Ponieważ nikt nie zgłosił poprawek do zmiany pierwszej, poza uwagami natury legislacyjnej zaakceptowanymi przez przedstawicieli rządu, stwierdzam, że zmiana pierwsza została przyjęta.

Proszę, panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, poprosiliśmy o upoważnienie do dokonywania niezbędnych zmian redakcyjnych w treści projektu. Chcielibyśmy takie upoważnienie otrzymać.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rzecz wydaje się być oczywista. Jest naturalnie zgoda na to, żeby konieczne zmiany o charakterze czysto językowym zostały wprowadzone do projektu przez Biuro Legislacyjne.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany drugiej. Czy są uwagi do zmiany drugiej? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, oprócz poprawek redakcyjnych, jakichś przecinków itd., proponujemy, żeby każdy z trzech pierwszych paragrafów w zmianie drugiej zaczynał się od wyrazów „wobec sprawcy". Jeśli nie będzie co do tego wątpliwości, to wprowadzimy takie poprawki.

Jeśli chodzi o kwestie merytoryczne, to naszym zdaniem w przypadku tak sformułowanego przepisu zostanie w pewnym sensie zaburzona systematyka kar w zależności od chronionego dobra, dlatego proszę zwrócić uwagę, iż jeśli na przykład sprawca określonego występku uczynił sobie, powiedzmy, że z kradzieży, źródło stałego dochodu, to w takiej sytuacji mamy większe zaostrzenie niż w przypadku chociażby zabójstwa, gdzie takiego zaostrzenia nie ma. W ten sposób systematyka zostaje nieco zaburzona. Do tej pory w Kodeksie karnym najwyżej było karane zabójstwo.

I jeszcze druga kwestia. W niektórych przypadkach dolna granica zagrożenia dla występku będzie wyższa niż dolna granica zagrożenia dla zbrodni w przypadku określonym w § 3. Wydaje się nam, że nie jest to chyba rozwiązanie właściwe. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy do tych uwag chcieliby się odnieść przedstawiciele ministerstwa? Bardzo proszę.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Piotr Rogoziński, Departament Legislacyjny Prawa Karnego. Szanowni państwo, te uwagi, o których mówił pan mecenas, wynikają z nowej struktury art. 65, który jest obliczony na walkę z przestępczością zorganizowaną. Art. 65 w aktualnym stanie prawnym nawiązuje do odpowiedzialności recydywistów wielokrotnych, czyli art. 64 § 2. Zagrożenie z art. 65 § 1, jeśli chodzi o występki, nawiązuje do zagrożenia z art. 64 § 2. Jeżeli chodzi o zbrodnie, to zagrożenie z uwagi na obostrzenie, na wysokie dolne progi zagrożeń jest niższe, czyli wynosi połowę dolnego zagrożenia. Tego typu regulacje już obowiązywały przy takich zagrożeniach, jeżeli chodzi o zbrodnie. Na pewno uczynienie sobie stałego źródła dochodu z popełniania występku jest istotną okolicznością kwalifikującą taki czyn w kierunku zaostrzenia kary. Wydaje się, że z punktu widzenia systemowego nie powinno tu być wątpliwości, że dolna granica powinna zostać znacznie podwyższona.

Jeżeli chodzi natomiast o górną granicę, to teraz również, jeśli chodzi o występki, każde nadzwyczajne obostrzenie kary umożliwia niejednokrotnie przekroczenie 8 lat pozbawienia wolności, które stanowi ustawowe zagrożenie zabójstwa. Nie budzi najmniejszej wątpliwości, jeżeli w zagrożeniu karnym należy taką karę orzec. Są przecież przestępstwa, występki zagrożone karą do 10 czy 15 lat pozbawienia wolności. Jest więc możliwe nawet w podstawowym wymiarze orzekanie kar, które przekraczają wymiar kary za zabójstwo.

Jeśli chodzi o art. 65, najważniejszą rzeczą jest to, że gradacje zagrożeń są w sposób systemowy uporządkowane. Zaostrzenia w odniesieniu do rodzajów popełnionych czynów, czy to występek, czy zbrodnia oraz okoliczności kwalifikującej są w ten sposób uporządkowane, że wraz ze wzrostem społecznej szkodliwości danego zachowania zaostrzenie się zwiększa lub zmniejsza. Podsumowując, jeżeli chodzi o tę konstrukcję, to wydaje się, że nie budzi ona wątpliwości aksjologicznych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w sprawie dotyczącej zmiany drugiej? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Rozumiem, że rząd akceptuje te poprawki językowe, o których mówiłem.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Tak.

Legislator Tomasz Czech:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że zmiana druga została przyjęta. Nie słyszę sprzeciwu. Zmiana druga została przyjęta.

Pan przewodniczący Matusiewicz, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chcę zgłosić poprawkę oznaczoną jako poprawka nr 1. Jest to poprawka poselska, która obejmuje zarówno zmiany w Kodeksie karnym, jak i w Kodeksie karnym wykonawczym. Jeżeli chodzi o zmiany w Kodeksie karnym, to dotyczą one art. 73 § 2 i art. 80 § 2. Artykuły otrzymują nowe brzmienie. Chodzi o dozór obowiązkowy wobec młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego określonego w art. 64 § 1 lub 2, czyli w warunkach recydywy wielokrotnej, ale chodzi o przestępstwa z art. 197–200 Kodeksu karnego, czyli przestępstwa seksualne, jeżeli sprawca dopuścił się takiego przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej lub doszło do przestępstwa popełnionego z zaburzeniami preferencji seksualnej. Jeśli chodzi o art. 80 § 2, to okres próby nie może być krótszy niż 3 lata przy warunkowym zwolnieniu.

Ta poprawka dotyczy również zmian w art. 2 poprzez dodanie po pkt 1 pkt 1a w poniższym brzmieniu. Jest to zmiana w art. 431a § 1 pkt 1 w Kodeksie karnym wykonawczym. Zgodnie z poprawką pkt 1 otrzymałby następujące brzmienie: „wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 1a lub 2 Kodeksu karnego”. Zmiany, które dotyczą możliwości odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności w wymiarze do roku, są uzależnione od liczby osadzonych w zakładach karnych lub aresztach śledczych. Jeśli w skali kraju przekracza to ogólną pojemność tych zakładów, wówczas nie udziela się odroczenia skazanym, którzy dopuścili się przestępstw z zastosowaniem przemocy lub groźby jej użycia, skazanym określonym w art. 64 § 1, 1a lub 2, jak również skazanym za przestępstwa określone w art. 197–203 Kodeksu karnego. To jest poprawka poselska. Proszę Komisję o jej przyjęcie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, mamy pewne obiekcje. Pierwsza rzecz, to zastanawiamy się, czy konsekwencja wprowadzenia art. 64 § 1a jest pełna, jeśli chodzi o kwestie związane z Kodeksem karnym. Zastanawiamy się, na przykład, czy częściowo nie powinien zostać uregulowany art. 78 w ramach tej konsekwencji, ale jest to rzecz do przemyślenia, bo tu chodzi o kwestię merytoryczną. Mamy tam odesłanie do art. 64 § 1 i 2, jeżeli chodzi o warunkowe zwolnienie. Nie będziemy jednak mieli przepisu, który mówi o tym, w jakim przypadku następuje warunkowe zwolnienie w przypadku skazania z art. 64 § 1a, ale jak powiedziałem, to jest do przemyślenia.

Jeśli chodzi o kwestię art. 73 § 2 i o pozostałe zmiany zawarte zarówno w pkt 1, 2, jak i 3 rozpatrywanej poprawki, to podobnie jak w przypadku art. 64 są takie przepisy zawarte w ustawie z 13 czerwca 2019 r. Powtarzam więc w tym miejscu taką samą

uwagę, która pojawiła się przy okazji art. 64. Należy także pamiętać o druku nr 2154, który jest obecnie procedowany w Sejmie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Jakie jest stanowisko przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości w odniesieniu do poselskiej poprawki i do uwag pana mecenasa?

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Szanowni państwo, jeżeli chodzi o uwagi dotyczące ustawy uchwalonej i skierowanej do Trybunału Konstytucyjnego, to oczywiście wszystko pozostaje aktualne, jak powiedziała wcześniej pani dyrektor. Jeśli natomiast chodzi o konsekwencje przyjęcia art. 64 § 1a, na ile zrozumiałem pana mecenasa, to pewne postulaty czy wątpliwości są zgłaszane pod adresem art. 78. My oczywiście dostrzegamy tę kwestię. To się da aktualnie stosować, z tym że wynik zastosowania art. 78 § 2 byłby wysoce niekonsekwentny i należałoby to zmienić z merytorycznego punktu widzenia. Planujemy przygotowanie propozycji takiej zmiany, która zrównuje recydywę seksualną z recydywą wielokrotną specjalną, z art. 64 § 2. Wtedy byłoby to już systemowo spójne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie? Nikt do głosu się nie zgłasza. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że jest akceptacja dla przyjęcia poprawki. Nikt nie zgłasza sprzeciwu. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany trzeciej. Czy są uwagi do zmiany trzeciej? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Jeżeli chodzi o zmianę trzecią, to chcieliśmy tylko zwrócić uwagę na to, że jeśli chodzi o § 4, to jest on w takim samym brzmieniu jak obecnie w Kodeksie karnym, a więc wydaje się, że wystarczy zmienić pierwsze trzy paragrafy tego artykułu. To byłoby wszystko, plus oczywiście jeśli chodzi o art. 258 analogiczna uwaga jak wcześniej, czyli żeby pamiętać o ustawie z 13 czerwca 2019 r. Tam jest oczywiście inna kara. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeżeli przedstawiciele ministerstwa chcą się odnieść, to bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Faktycznie w tym przypadku zmiana powinna się ograniczać do art. 258 § 1–3. Akceptujemy uwagę Biura Legislacyjnego.

Legislator Tomasz Czech:

Czyli zostaną zmienione trzy paragrafy, a nie cztery, jak to jest w przedłożeniu.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Tak jest. Zgadza się.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Arkadiusz Myrcha, proszę bardzo.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Dziękuję. Mam jeszcze pytanie dotyczące § 3 i sankcji karnej. W ustawie przyjętej w czerwcu 2019 r. sankcja została określona na od 2 do 15 lat. Tak jest w noweli, która jest w Trybunale Konstytucyjnym. Tutaj państwo wprowadzacie sankcję w wymiarze od 2 do 12 lat, a więc jakby ją zmniejszacie. Czy faktycznie państwa intencją było, aby zagrożenia karą zostało zmniejszone? Czy chodziło o łagodniejsze potraktowanie tej grupy przestępców, czy to jest zapis przypadkowy?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę o odniesienie się do tej uwagi.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Docelowo naszą intencją jest zagrożenie karą, o którym powiedział pan poseł, jednakże może być ono zrealizowane dopiero w sytuacji, kiedy górna granica kary terminowej pozbawienia wolności zostanie podniesiona do 30 lat. Jak pan poseł zapewne zwrócił uwagę, przeglądając zagrożenia karne przewidziane w ustawie uchwalonej w czerwcu, jeśli chodzi o czyny karane najsurowiej, to górne granice zagrożenia zostały proporcjonalnie przedłużone, systemowo, biorąc pod uwagę wyższą górną granicę kary terminowej i dlatego powrót do kary terminowej do lat 15 po prostu wymuszony, ze względu na zachowanie spójności zagrożeń. W Kodeksie karnym mamy przewidziane poszczególne typy zagrożeń i dla maksymalnej kary15 lat pozbawienia wolności mamy tego typu zagrożenie do lat 12.

Jeżeli weszłaby w życie propozycja podwyższenia kary terminowej do lat 30, to oczywiście wszystkie górne granice, zarówno zbrodni, jak i poważniejszych występków, począwszy od 2 lat pozbawienia wolności, ulegają automatycznie wydłużeniu i dostosowaniu do górnych granic kary terminowej. To jest wyłącznie tego typu zabieg.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są jeszcze inne uwagi do zmiany trzeciej? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czwartej? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta. Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie art. 1.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 2. W tym artykule również mamy przewidzianych kilka zmian. Czy są uwagi do zmiany pierwszej. Zacznijmy od Biura Legislacyjnego, bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Rozumiem, że jesteśmy w zmianie pierwszej w art. 2.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Nasza pierwsza uwaga dotyczy § 4. Zastanawiamy się, czy nie byłaby lepsza konstrukcja, zgodnie z art. 217c, wskazująca na pewne uprawnienia skazanego, a nie na jego obowiązek. To jest kwestia do zastanowienia się.

Druga rzecz: Czy w § 4 nie należałoby wykreślić wyrazów „lub w areszcie śledczym"? Szczególnie jeśli uwzględnimy kontekst definicji określonej w art. 242 § 3a Kodeksu karnego wykonawczego. Stanowi on, cytuję: „Użyte w niniejszym kodeksie określenie zakład karny oznacza także oddziały zakładu karnego w areszcie śledczym, a określenie areszt śledczy oznacza także oddział aresztu śledczego w zakładzie karnym". Naszym zdaniem jest to jak najbardziej kwestia do zastanowienia się.

Zastanawiamy się także, czy w § 5 nie powinno się wyraźnie sprecyzować, że chodzi o skazanego pozbawionego wolności, ponieważ jest on tym skazanym, o którym mowa w art. 8 § 3, czyli chodzi o skazanego pozbawionego wolności. W słowniczku jest poza tym wyraźnie określone, że skazanym jest również tymczasowo aresztowany oraz sprawca, wobec którego zastosowano środek zabezpieczający, a chyba nie taka była intencja wnioskodawców.

Następnie mamy uwagę dotyczącą możliwości udostępniania publicznie danych do kontaktu z adwokatem lub radcą prawnym. Mamy wątpliwości, czy faktycznie istnieje obowiązek dla adwokata lub radcy prawnego, żeby publicznie udostępniali numer telefonu, a poza tym chcielibyśmy ustalić, co ma w tym przypadku znaczyć publicznie? Czy ma to być na przykład strona internetowa, czy jakieś inne miejsce? Chcemy także zwrócić uwagę, że w § 5, nie wiem czy celowo, czy przez przypadek, nie uwzględniono przedstawiciela niebędącego adwokatem lub radcą prawnym, o którym mowa w art. 8 § 3.

Jeżeli chodzi o § 6, to zastanawiamy się jeszcze, czy ten przepis stosuje się, gdy jest wydane zarządzenie o kontroli rozmów telefonicznych? Czy nie byłoby na przykład lepiej ustanowić w § 5 zasady, że sprawdzenie połączenia dotyczy skazanych umieszczonych

w zakładzie zamkniętym, a w § 6, że dotyczy także skazanych umieszczonych w zakładzie otwartym lub półotwartym w przypadku, kiedy podlegają kontroli. Z zasady bowiem one kontroli nie podlegają. Kontrola może być oczywiście prowadzona w przypadku, kiedy zostanie tak wskazane w odpowiednim akcie w zakładzie karnym.

Chyba to tyle, dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Proszę bardzo, kolejny mówca.

Ekspert Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka Marcin Wolny:

Dziękuję, panie przewodniczący. Marcin Wolny, adwokat, Helsińska Fundacja Praw Człowieka. HFPC chciałaby zwrócić uwagę, że prawo do kontaktu osoby skazanej z pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym stanowi element prawa do obrony, prawa konstytucyjnego i z racji tego każde ograniczenie musi spełniać test proporcjonalności. Naszym zdaniem to ograniczenie, bo jest to ograniczenie, w chwili obecnej standard wynosi jedną rozmowę dziennie, nie spełnia tego testu. W konstytucji, w art. 31 ust. 3, nie ma wartości, które uzasadniałyby tego typu ograniczenie i jest to rozwiązanie nieproporcjonalne właśnie pod kątem takiego ograniczenia.

Jeśli chodzi o § 5, to uważamy, że jest to pozorny sposób weryfikacji, który nie zagwarantuje w żaden sposób tego, iż strażnik, funkcjonariusz Służby Więziennej będzie mógł efektywnie sprawdzić, czy osadzony faktycznie rozmawia ze swoim pełnomocnikiem. Dotychczasowe rozwiązanie polegające na tym, że w zarządzeniu o wydaniu zgody na kontakt telefoniczny podawano numer telefoniczny, jest efektywne i się sprawdza. Gwarantuje kontrole w wystarczający sposób. Dodatkowo mamy przecież etykę adwokacką i przepisy Kodeksu karnego dotyczące utrudniania postępowania karnego. Gwarantują one, w naszej ocenie, że nie ma potrzeby wprowadzania tego typu pozornych rozwiązań. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę.

Główny specjalista w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich Przemysław Możejko:

Przemysław Możejko, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich. Szanowni państwo, RPO prezentuje w tej sprawie stanowisko bardzo zbliżone do przedmówcy. Ograniczenie, które ma być wprowadzone nowelizacją, stanowi bardzo poważne ograniczenie prawa do obrony i jest także sprzeczne z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K/54 z 2013 r., kiedy to Trybunał stwierdził, iż swobodne porozumiewanie się oskarżonego z obrońcą stanowi element konstytucyjnego prawa do obrony. W tym momencie jest to znacząco ograniczone, w praktyce do jednej rozmowy telefonicznej w tygodniu. Do tego nie wiadomo, kto miałby wyrażać zgodę na te dodatkowe rozmowy. Z brzmienia przepisu wynika, że robiłaby to administracja więzienna. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę przedstawicieli ministerstwa o odniesienie się do podniesionych kwestii.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych Centralnego Zarządu Służby Więziennej Zbigniew Gospodarowicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, po raz pierwszy występuję na takim forum, dlatego proszę mi wybaczyć pewne potknięcia. Nie do końca możemy się zgodzić ze stanowiskiem przedmówców. Trochę genezy. Prawo o dostępie do takiej rozmowy uchwalono w lipcu 2015 r., mimo sprzeciwu Służby Więziennej, w takiej konstrukcji, jaka obowiązuje, czyli nieograniczonego dostępu i uprawnienia, i stało się to może nawet nie pod pozorem, ale w imię realizacji hasła dostępu do obrony.

Proszę państwa, zaproponowana zmiana nie ogranicza prawa do obrony. Spotkania z przedstawicielami prawnymi odbywają się bezpośrednio na terenie więzień, pozostaje utrzymane prawo do kontaktu telefonicznego przy obwarowaniach gwarantujących, naszym zdaniem, ustalenie tożsamości osoby, z którą się rozmawia. Całą dobą przyjmujemy od osadzonych pisma procesowe, wystawiając im poświadczenia elektronicznie lub

drogą tradycyjną. W tej chwili mamy jednak do czynienia z nieograniczonym prawem dostępu do telefonu w określonej sytuacji, którego to prawa nasi osadzeni nadużywają. Stoimy w tej chwili w takiej sytuacji, mamy taką konstrukcję prawną, że nasi osadzeni, co nie jest jakimś wyjątkowym przypadkiem, mogą w wyniku zmowy w sposób zasadniczy ograniczyć realizację innych uprawnień.

Szanowni państwo, każde prawo określone w Kodeksie karnym wykonawczym jest obwarowane terminem, czasem trwania itd. Pozwala nam to uporządkować sytuację w więzieniach. Dzięki temu możemy realizować nie tylko jedno uprawnienie, być może nawet o większym znaczeniu, jak wynika ze zdania przedmówców, ale także inne uprawnienia naszych osadzonych. My musimy to wszystko godzić w ramach doby, która w więzieniu trwa od apelu porannego do apelu wieczornego. Dłużej się nie da ze względów bezpieczeństwa. Naszą intencją jest zachowanie praw wszystkich osadzonych do kontaktu z rodziną, zachowanie prawa do kontaktu telefonicznego z przedstawicielem prawnym, ale jednocześnie chcemy to realizować na takich zasadach, że jedno prawo nie ogranicza innego prawa osadzonych i taka była nasza intencja.

Jeśli chodzi o uwagi Biura Legislacyjnego odnośnie do § 4, co do tego, że ma prawo, to tutaj zgoda. Jest także zgoda, jeśli chodzi o uwagi przedstawione do § 6. Jeżeli chodzi natomiast o uwagi dotyczące weryfikacji tożsamości, to z naszych doświadczeń wynika, że zaproponowane rozwiązanie byłyby dobre. Zgadzamy się także na propozycję dotyczącą zakładu karnego i aresztu śledczego. Nie wiem, czy udało mi się odnieść do wszystkich uwag, ale mam nadzieję, że tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Jak usłyszeliśmy, jest zgoda ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości na wprowadzenie zmian sugerowanych przez Biuro Legislacyjne. Bardzo proszę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Dopytam, żeby mieć pewność. Mamy zgodę co do tego, aby przepis w art. 8 § 4 zacząć od wyrazów „skazany pozbawiony wolności może” i dalej na wzór art. 217c. Mamy także zgodę na to, że nie należy się posługiwać wyrazami „zakład karny” i „areszt śledczy”, bo to nam rozstrzyga art. 242 § 3a. Mamy także zgodę na to, że w § 5 powinien się pojawić „skazany pozbawiony wolności”, tak jak w § 3.

Co do kwestii publicznego kontaktu, to rozumiem, że państwo na razie twierdzicie, że to jest dobre rozwiązanie. Nie ma z państwa strony na razie żadnych propozycji także odnośnie do treści § 6.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Czy mogłaby pani mecenas wskazać, w którym miejscu § 5 powinien znaleźć się „skazany pozbawiony wolności”?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Po wyrazach „W celu skorzystanie przez skazanego” proponujemy dodać „pozbawionego wolności”. Brzmienie byłoby wówczas następujące: „W celu skorzystanie przez skazanego pozbawionego wolności”.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Rozumiem, dziękuję. Wyrażamy zgodę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że zmiana pierwsza została przyjęta. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że zmiana pierwsza została przyjęta wraz z korektami legislacyjnymi.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany drugiej. Czy są uwagi do tej zmiany? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Jeżeli chodzi o zmianę drugą, to zastanawiamy się, czy w związku z faktem, że w § 1 dodajemy badanie seksuologiczne, nie należałoby również zmienić upoważnienia z § 3 tego artykułu? Czy nie brakuje jakichś konsekwencji, na przykład w zakresie art. 212c § 1?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, przedstawiciele ministerstwa.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Reprezentuję opinię moich kolegów z Biura Penitencjarnego. Przedyskutowałem z nimi to zagadnienie i chcę powiedzieć, że podtrzymujemy propozycję, która znalazła się w projekcie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w sprawie zmiany drugiej? Nikt o głos nie prosi ani nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana druga została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany trzeciej. Czy są uwagi do zmiany trzeciej? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany czwartej. Czy są uwagi do zmiany czwartej?

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Chciałbym zgłosić poprawkę, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę o przedstawienie treści poprawki.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Poprawka dotyczy zmiany czwartej i zmienia brzmienia art. 2 pkt 4 lit. b). Ma ona charakter wynikowy i dostosowujący w zakresie systematyki przepisów odnoszących się do zakresu korzystania przez skazanych z własnej odzieży w zakładach karnych typu półotwartego, które mają być formą pośrednią pomiędzy zakładem typu zamkniętego, w którym z odzieży własnej można korzystać za zezwoleniem dyrektora zakładu karnego, a zakładem typu otwartego, w którym korzystanie przez skazanych z własnej odzieży nie podlega ograniczeniom.

W tej poprawce uchyla się również przepis art. 113 a § 5 Kodeksu karnego wykonawczego. Przypomnę, że chodzi w nim o to, że paczki podlegają kontroli w obecności skazanego. Są wyjątki od tej zasady, ale rzecz dotycząca kontroli paczek jest przeniesiona do innej materii, tzn. do przepisów kontroli skazanych. To jest również w ustawie o Służbie Więziennej.

W dalszej części poprawka dotyczy art. 116 § 1 pkt 3 k.k.w. Chodzi o wprowadzenie obowiązku poddania się przez skazanego badaniu seksuologicznemu w razie zarządzenia takich badań przez sędziego penitencjarnego. Jest także wprowadzona zmiana w art. 212c § 1 k.k.w. Ma ona związek z wprowadzeniem badań seksuologicznych osadzonych.

Jedna zmiana dotyczy także art. 3 ustawy o Służbie Więziennej. Rzecz dotyczy obowiązków wynikających z praw funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w zakresie poddania się kontroli osobistej i kontroli pobieżnej. Są tutaj wyłączenia w stosunku do osób pełniących różne funkcje publiczne.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi do tej poprawki? Proszę, panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Pierwsza nasza wątpliwość dotyczy uchylenia § 5 w art. 113a. Nie wiemy, czy tu jest zachowana konsekwencja. Naszym zdaniem obecnie w projekcie nie ma przeniesienia tego § 5, jeżeli chodzi o kontrolę paczek. Jeżeli byśmy przyjęli tę poprawkę, to wydaje się, że podczas drugiego czytania należałoby również zgłosić poprawkę, która przeniesie tę regulację z § 5 do rozdziału związanego z kontrolą skazanego i tymczasowo aresztowanego.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Druga uwaga dotyczy pkt 3. Jak rozumiem, zaproponowana zmiana jest podyktowana dodaniem badań seksuologicznych. Wybiegając nieco w przód, mam na myśli zmiany dotyczące środków odurzających lub substancji psychotropowych; w obecnym brzmieniu projektu pojawiają się prekursory. Naszym zdaniem należałoby się w ogóle zastanowić, w świetle zmian w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, jakie substancje faktycznie powinny być tam wymienione. Czy nie powinny to być nowododane substancje psychoaktywne, których posiadanie również jest zakazane? W związku z tym mamy pytanie, czy w pkt 3 nie powinniśmy uzupełnić katalogu o te nowe substancje, żeby Służba Więzienna miała możliwość przebadania skazanego na obecność tych substancji?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę przedstawicieli ministerstwa o odniesienie się do podniesionych uwag.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Jeśli chodzi o uwagę Biura Legislacyjnego, jak rozumiem odnośnie do niepełnej zmiany objętej poprawką, dotyczącej uchylenia § 5 w art. 113a, to widzimy potrzebę uzupełnienia zmiany o przeniesienie kwestii paczek do materii przepisów dotyczących kontroli, to co jest zasygnalizowane w poprawce. Rozważymy korektę, uzupełnienie tego przepisu w pozostałym zakresie.

Jeżeli natomiast chodzi o kwestię uzupełnienia czy też dodania oprócz substancji i ich prekursorów również tych substancji, które – o ile dobrze rozumiem przedstawicieli Biura Legislacyjnego – miałyby stanowić odzwierciedlenie przepisu w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, to o wypowiedź odnośnie do zasadności tej zmiany poprosiłabym pana dyrektora z Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, trzeba się odnieść do okoliczności, w jakich pracują funkcjonariusze Służby Więziennej. Szukają oni przedmiotów niebezpiecznych, niedozwolonych, prekursorów, środków odurzających i innych substancji, co do których z chwilą znalezienia w zdecydowanej większość przypadków nie mają, bo przy obecnych środkach technicznych nie mogą posiadać wiedzy, co to takiego jest. Znaleziona rzecz jest dopiero poddawana badaniu przez funkcjonariuszy Policji i dopiero wtedy następuje podjęcie ostatecznej decyzji, co dalej.

Wydaje się być właściwym działaniem jak najszersze rozszerzenie definicji, gdyż poszerza to uprawnienia funkcjonariuszy Służby Więziennej i z takim podejściem jesteśmy w stanie się zgodzić.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, to wymagałoby oczywiście poprawki. Zastanawiam się w tej chwili czy w innych miejscach Kodeksu karnego wykonawczego nie należałoby tych rzeczy zmienić. To jest oczywiście do przemyślenia. Być może artykuły powinny zostać dostosowane w ramach jakiejś większej nowelizacji. To tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pani dyrektor.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Naturalnie przeanalizujemy pozostałe przepisy Kodeksu karnego wykonawczego pod kątem ich spójności z propozycją, którą mamy w naszym projekcie. Jeżeli zajdzie potrzeba zmian wynikowych, które będą powodowały konieczność uwzględnienia bądź też usunięcia z katalogu substancji tych, których nie mamy w obecnym przedłożeniu, to oczywiście skorygujemy te przepisy w ramach odrębnego przedłożenia.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy dobrze zrozumiałem, że jest akceptacja rządu dla poprawki, natomiast nie wyklucza się, że być może na etapie drugiego czytania pojawi się jeszcze jakaś propozycja doregulowania?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Panie przewodniczący, rozumiemy, że przedstawiciele Biura Legislacyjnego proponują przeniesienie, jeśli chodzi o zakres substancji, które funkcjonariusze…

Legislator Tomasz Czech:

Jeśli można, to wytłumaczę. Zastanawiamy się, czy w związku z tym, że w nowym rozdziale dotyczącym różnego rodzaju kontroli pojawiają się nowe substancje, w tym przypadku – jeżeli chodzi o ustawę – są to jedynie prekursory, jeżeli chodzi o substancje odurzające i psychotropowe, to czy nie należy także znowelizować innych przepisów Kodeksu karnego wykonawczego? Inaczej mówiąc, czy bezpośrednio pozostałe przepisy, m.in. art.116a i 116b, które wiążą się z tym, na przykład poprzez kontrolę osobistą tudzież kontrolę polegającą na tym, że… Jeżeli chodzi o ten rozdział i przepis o kontroli dotyczących wszystkich więźniów to mamy przepis, że jeśli w przypadku takiej kontroli wykryto środki odurzające, substancje psychotropowe i ich prekursory, to wtedy sporządza się określony protokół. Nasze pytanie jest następujące: Czy ta zmiana implikuje zmiany w pozostałych przepisach Kodeksu karnego wykonawczego? Jeżeli te zmiany nie są powiązane z tymi pozostałymi przepisami, to na tym etapie, tak nam się wydaje, wykraczałoby to nieco poza zakres przedłożenia, aczkolwiek w przyszłości należałoby skorygować pozostałe przepisy Kodeksu karnego wykonawczego i dostosować to do zmian w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Redagując zapisy nowego rozdziału, a zostawiając zapisy po zmianach art. 116 czytaliśmy to w taki sposób, że art.116 odnosi się wprost do obowiązków osadzonych, natomiast nowy rozdział miał na poziom ustawowy wnieść te wszystkie dolegliwe działania ze strony Służby Więziennej dotyczące różnego rodzaju i typów kontroli. To, co pan mówi, panie mecenasie, weźmiemy oczywiście głęboko pod uwagę, natomiast ten przepis tak sobie wymyśliliśmy i tak go skonstruowaliśmy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich, bardzo proszę.

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Dziękuję, panie przewodniczący. Odnoszę się tylko do tej części poprawki, która dotyczy wykreślenia kontroli paczek w obecności skazanego. Ze strony ministerstwa padło jedynie zapewnienia możliwości rozważenia wyeliminowania tego rozwiązania i ewentualnie przeniesienia. Chciałbym bardzo prosić albo o pozostawienie w k.k.w., albo zdecydowane zawarcie tego w ustawie pragmatycznej o Służbie Więziennej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś z przedstawicieli ministerstwa chciałby się odnieść do uwagi zgłoszonej przez przedstawiciela rzecznika praw obywatelskich?

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, kwestia paczek zostanie przeniesiona do miejsca, gdzie jest opisana kontrola. Nie ma na tym tle sporu między nami.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia poprawki, która została przed chwilą przedstawiona? Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Czy są inne uwagi do zmiany czwartej? Proszę bardzo, pan mecenas z Biura Legislacyjnego.

Legislator Tomasz Czech:

Chodzi o synchronizację zmiany czwartej i zmiany piątej. Zmiana czwarta dotyczy zmiany art. 91 pkt 4, gdzie mamy użyte sformułowanie: „skazani mogą brać udział w organizowanych przez administrację" itd. W zmianie piątej mówi się z kolei, że: „skazanym można zezwalać na udział w organizowanych przez administrację, poza terenem zakładu karnego, zajęciach kulturalno-oświatowych" itd. Pytanie brzmi: Czy to nie powinny być uregulowane zbieżnie? Czy na przykład w art. 92 pkt 4 nie powinno być zapisane „skazani mogą brać" albo czy w art. 91 pkt 4 nie powinno się zapisać „skazanym można zezwalać"? Tu chodzi tylko o ujednolicenie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Jest zgoda na jednolite sformułowanie „skazani mogą brać udział".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem, że przyjmujecie państwo sugestię Biura Legislacyjnego.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Tak, zgadzamy się na ujednolicenie przepisów w podanym zakresie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Czy są inne uwagi do zmiany czwartej i piątej, bo zdaje się, że już wkroczyliśmy do tej zmiany? Bardzo proszę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Drobna uwaga do zmiany piątej. Zastanawiamy się, czy nie byłoby lepiej zamiast sformułowania „oraz innych zajęciach i imprezach tego typu" użyć sformułowania „oraz innych takich zajęciach i imprezach"?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko przedstawicieli ministerstwa?

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Zgadzamy się na tę propozycję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są jakieś inne uwagi? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że poza przyjętą poprawką nie zgłoszono uwag do zmiany czwartej oraz nie zgłoszono uwag do zmiany piątej, poza drobną korektą redakcyjną. W tej sytuacji zmiana czwarta i zmiana piąta zostały przyjęte.

Czy są uwagi do zmiany szóstej? Pan mecenas, proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

Jeżeli chodzi o zmianę szóstą, to zastanawiamy się, chodzi o art. 116 § 2, który dotyczy również kontroli osobistej, czy nie powinien on również znajdować się w tym miejscu, czy też może powinien zostać przeniesiony do nowego rozdziału? Nie upieramy się przy tym, ale chcielibyśmy usłyszeć odpowiedź na postawione pytanie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Panie przewodniczący, to jest to, o czym mówiliśmy wcześniej, tzn. że traktujemy to miejsce w Kodeksie karnym wykonawczym jako miejsce do określenia obowiązków naszych skazanych i dlatego prosimy o pozostawienie zapisu w brzmieniu przedłożenia.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi do zmiany szóstej? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany siódmej. Czy są uwagi do tej zmiany? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Jeżeli chodzi o odesłanie, to zastanawiamy się, czy nie za dużo wykreślono odpowiedniości stosowania art. 116 w art. 204b. W obecnym brzmieniu mamy odesłanie do art.116 § 3–6. Jednocześnie uchylamy § 3–5, przenosimy to do kontroli, ale nie uchylamy § 5a. Zastanawiamy się, czy nie należałoby dopisać odpowiedniego stosowania § 5a, który dotyczy w tym przypadku monitoringu skazanych.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Jakie jest stanowisko przedstawicieli strony rządowej?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Zgadzamy się. Ponieważ jest to zmiana wynikowa, absolutnie legislacyjna, dlatego poprosilibyśmy Biuro Legislacyjne, w związku z udzielonym upoważnieniem do dokonywania zmian, o dokonanie przedstawionej korekty. Akceptujemy i popieramy zaproponowaną zmianę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Mecenasi z Biura Legislacyjnego usłyszeli stanowisko ministerstwa. Nie ma sprzeciwu ze strony Komisji wobec zaproponowanych zmian.

Czy są inne uwagi do zmiany siódmej? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany ósmej. Czy są uwagi do tej zmiany? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Jeśli chodzi o zmianę ósmą, to chcielibyśmy zapytać wnioskodawców, czy celowo w całej tej zmianie wyłączono rozmowy tymczasowo aresztowanych z innymi osobami niż adwokat bądź osoba najbliższa? Do tej pory w § 1 pkt 1 były wszystkie rozmowy telefoniczne, a w tej chwili będziemy regulować tylko kontakty z obrońcą lub pełnomocnikiem, a w § 1c z osobą najbliższą określoną w Kodeksie karnym.

Druga uwaga dotyczy, wcześniej to już uwzględniliśmy… Uważamy, że nie należy w tym miejscu powoływać się na zakład karny, tylko należy napisać „w porządku wewnętrznym obowiązującym w areszcie śledczym”, czyli tak jak wcześniej w art. 242 § 3a mamy określone, że jeżeli jest mowa o areszcie śledczym, to rozumie się przez to także areszty śledcze, które są w zakładach karnych, oddziały, które są w zakładach karnych.

Kolejna uwaga dotyczy zastrzeżenia na § 2 i 3 zawartego w § 1a. Czy jest możliwe stosowanie tego typu zastrzeżeń do rozmów telefonicznych z adwokatem? Nie ma takiego zastrzeżenia w art. 215. Czy takie zastrzeżenie oznacza, że zawsze będzie musiała być udzielana zgoda na kontakt telefoniczny z adwokatem? Wydaje się, że w takim przypadku § 1a i § 2 mogą być ze sobą sprzeczne. Zgłaszamy tę wątpliwość. Z jednej strony mamy bowiem uprawnienie do rozmowy, a z drugiej strony niezbędna jest zgoda, natomiast w przesłankach do odmowy nie pojawia się limit rozmów telefonicznych określony w porządku wewnętrznym obowiązującym w areszcie śledczym.

Następna uwaga jest analogiczna jak wcześniej w przypadku skazanych, tzn. czy nie brakuje w tym przepisie przedstawiciela niebędącego adwokatem lub radcą prawnym w § 1b? Pojawia on się natomiast w § 1a.

Ostatnia uwaga dotyczy § 1c. Nie jest w tym przypadku jasne, przez zastosowanie zastrzeżenia w § 1a i brak odniesienia się do § 2 w paragrafie dotyczącym kontaktu z osobami najbliższymi, czy będzie podstawa do wydawania zgody, w postaci zarządzeń, na rozmowę telefoniczną z osobą najbliższą.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawicieli ministerstwa o zajęcie stanowiska.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Czy mógłbym poprosić panią mecenas o powtórzenie przedostatniej uwagi? Przed uwagą dotyczącą § 1c.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Chodziło o przedstawiciela niebędącego adwokatem lub radcą prawnym. Konsekwentnie mamy go w § 1a, mamy prawo rozmowy, ale nie mamy określonego sposobu potwierdzania jego tożsamości.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Dziękuję, rozumiem. Zacznę od stwierdzenia, że następuje zmiana formuły kontaktów telefonicznych tymczasowo aresztowanego z osobami niebędącymi ani obrońcami, ani pełnomocnikami, ani przedstawicielami – tymi o długiej nazwie. Wiemy, o jakich przedstawicieli chodzi. Całościowo kontakty z tymi osobami, których krąg został ograniczony do osób najbliższych, będzie regulował § 1c, dlatego zostało zmienione brzmienie przepisu § 1. Gdyby te zmiany weszły w życie, to nie będzie budziło wątpliwości, że takim uprawnieniem pozostałe osoby nie są objęte.

Jeżeli chodzi o kwestię dotyczącą kontaktu tymczasowo aresztowanego z obrońcą i pełnomocnikiem, to z przyczyn natury czysto porządkowej musi być na to wydawana zgoda. Oczywiście taka zgoda, biorąc pod uwagę prawo do obrony, musi zostać wydana. Nie ma merytorycznych powodów uzasadniających odmowę jej wydania, natomiast o tym kto jest obrońcą, kto jest pełnomocnikiem, decyduje organ dysponujący. Nie ma tutaj pola do samodzielnej oceny przez administrację jednostki penitencjarnej z tego względu, że ona takiej wiedzy nie posiada. Wyłącznie dysponent główny sprawy jest w stanie stwierdzić, czy dana osoba jest adwokatem, czy nie. Jest rzeczą oczywistą, że w momencie ustania stosunku obrończego czy pełnomocnictwa do występowania w charakterze pełnomocnika, dany adwokat staje się osobą nieuprawnioną do kontaktu telefonicznego. Musi to oczywiście zostać stwierdzone formalnie.

Poza tym wskazuje się naturalnie numery telefoniczne tych adwokatów i radców prawnych, o czym już tutaj była mowa. Jest to więc kwestia natury formalno-technicznej, a nie kwestia limitowania prawa do kontaktu w ogóle. Zgoda jest wydawana zresztą w sposób blankietowy do czasu istnienia upoważnienia. Kontakt jest realizowany na zasadach przewidzianych w regulaminie, a według naszych docelowych propozycji kontakty będą następowały w porządku wewnętrznym.

Jeżeli chodzi o zaaprobowanego przedstawiciela niebędącego adwokatem lub radcą prawnym, to dostrzegamy celowość korekty i zostały podjęte prace zmierzające do usunięcia tego problemu. Mam na myśli niespójność, jeśli chodzi o § 1b.

Jeśli natomiast chodzi o kwestię odwołania się do zgody, to wydaje się, że w całokształcie regulacji art. 217c nie ma wątpliwości co do tego, jaki organ i w jakich okolicznościach wydaje zgodę. W § 1c mówimy o tej zgodzie tylko dlatego, że to jest zgoda ad hoc, aby nie było wątpliwości, że nie można sobie udzielić takiej zgody w stosunku do osób z najbliższej rodziny bezterminowo lub na czas określony. Chodzi o zgodę na odbycie konkretnej rozmowy. Jeżeli będziemy dokonywali korekty, o której przed chwilą wspomniałem, możemy również i tę kwestię przesądzić w sposób jednoznaczny, żeby nie było żadnych wątpliwości, aczkolwiek naszym zdaniem aktualnie tych wątpliwości nie ma. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Jeszcze pani mecenas z Biura Legislacyjnego, bardzo proszę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Jest jeszcze ta kwestia dotycząca posługiwania się pojęciem „zakład karny".

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Zgoda, jak najbardziej.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Dziękuję. Chciałabym jeszcze jedną rzecz poruszyć, może do przemyślenia na przyszłość. Jak pan sędzia powiedział, numer telefonu jest wskazywany w zarządzeniu. W związku z tym, w tej chwili będziemy mieć niejako podwójną regulację, bo z jednej strony jest on publicznie udostępniony przez pełnomocnika, a z drugiej strony będzie on widniał w zarządzeniu. Czy nie powstanie wątpliwość, który z tych numerów jest właściwy?

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Pani mecenas, organ może ten numer telefonu wskazać w zarządzeniu, ale nie musi, dlatego że nie ma takiego wymogu ustawowego. Jeżeli odwołujemy się do telefonów, które są w tym celu udostępniane publicznie, na przykład jeśli chodzi o adwokatów, to numer do kontaktu udostępniają rady adwokackie, to oczywiście można się takim numerem posługiwać. Jeśli z jakichś względów organ dysponujący uzna, że powinien to być jakiś inny numer, to może tak być. Gospodarzem jest w tym przypadku organ dysponujący. W interesie organu procesowego, prawidłowego postępowania przed nim, leżą te ograniczenia. Nic się więc nie stanie, jeśli w rachubę będą wchodziły dwa numery. Tu nie ma żadnej sprzeczności. Chodzi tylko o to, aby to były numery, które są określone przez regulację kodeksową. Nie możemy zabronić organowi procesowemu wskazania innego numeru. Byłoby to zbyt daleko idące ograniczenie, chociażby na przykład z takiego względu, że numer publicznie podany do wiadomości może się okazać numerem nieaktualnym, może zostać odłączony lub adwokat może znajdować się w trakcie zmiany numeru. Musimy wziąć pod uwagę takie sytuacje. Musimy także uwzględnić sytuacje, że organ nie wskaże nam numeru w ogóle. Sprawa jest jasna z jednej i z drugiej strony oraz w pełni zabezpieczona możliwość kontaktu tymczasowo aresztowanego z pełnomocnikiem, z przedstawicielem procesowym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich, bardzo proszę.

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Dziękuję, panie przewodniczący. Mam trzy uwagi. Pierwsza dotyczy ograniczenia prawa do obrony poprzez limitowanie kontaktów telefonicznych. Kolejna sprawa. Podzielam stanowisko, że zawężenie do numeru telefonicznego dostępnego publicznie jest całkowicie zbędne, ponieważ zawsze jest to zarządzenie organu dysponującego. Nie ma tego w kodeksie, a ten wymóg znajduje się w regulaminie wewnętrznego urzędowania prokuratury. Mamy także zasadnicze uwagi co do kontaktu telefonicznego z rodziną. Jest tu dodatkowe zastrzeżenie, iż ma to być kontakt z osobą najbliższą, a do tego – co nie znajduje żadnego uzasadnienia – jest to zawężenie jedynie do sytuacji, kiedy bezpośredni kontakt jest niemożliwy lub szczególnie utrudniony. Jeżeli ktoś odbywa orzeczenie o tymczasowym aresztowaniu w odległej miejscowości, to rodzina często nie ma możliwości dojechania do aresztu, a teraz nie będzie też miała możliwości kontaktu telefonicznego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos w sprawie zmiany ósmej? Nikt do głosu się nie zgłasza. Czy są jakieś inne uwagi do zmiany ósmej? Nikt nie zgłasza dalszych uwag. Stwierdzam, że zmiana ósma została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany dziewiątej. Czy są uwagi do tej zmiany? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, ponieważ ta zmiana jest obszerna, chcielibyśmy prosić, aby rozpatrywać ją poszczególnymi artykułami.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Zgoda, proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

Najpierw uwaga ogólna. Naszym zdaniem cały ten nowy rozdział został ujęty w złym miejscu, ponieważ znalazł się w części wojskowej, a chyba tego ustawodawca nie chciał osiągnąć. W związku z tym proponujemy, żeby go przenieść w jakieś inne miejsce. Przypuszczamy, że nie ma dla tego rozdziału miejsca idealnego, ale na przykład mógłby to być rozdział XVb. Mogłyby to być kolejne artykuły po art. 233e. To uwaga natury ogólnej.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Podzielamy to stanowisko, jak najbardziej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jest akceptacja strony rządowej dla propozycji przedłożonej przez Biuro Legislacyjne. Przystępujemy zatem do szczegółowego rozpatrzenia zmiany dziewiątej. Czy są uwagi do art. 241a? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

W § 1 są wymienione poszczególne rodzaje kontroli. Niektóre z tych kontroli powielają się z kontrolami przewidzianymi w ustawie o Służbie Więziennej. Taką kontrolę mamy w przypadku, na przykład, kontroli pojazdów. Zastanawiamy się, czy w ogóle zachodzą takie sytuacje, kiedy następuje kontrola pojazdów skazanych. Chyba raczej chodzi o kontrolę odwiedzających skazanych lub ewentualnie o kontrolę funkcjonariuszy. Sugerujemy zastanowienie się nad tym, czy ta kontrola w zakresie Kodeksu karnego wykonawczego jest konieczna.

Kolejna sprawa, była już o niej mowa wcześniej, dotyczy § 5, w którym jest mowa o środkach odurzających, substancjach psychotropowych i ich prekursorach. To wszystko ma być dalej zwane „substancjami", ale nam się wydaje, że, po pierwsze, powinno to wszystko zostać trochę inaczej przebudowane, ponieważ mogą powstać wątpliwości, czy przedmioty niedozwolone są również substancjami, więc należy niejako odwrócić redakcyjnie tę kwestię. Druga rzecz wiąże się z dostosowaniem do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Oczywiście jest to sprawa jak najbardziej merytoryczna, ale czy nie należałoby w tym miejscu uwzględnić tego, co zostało przewidziane w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii?

Jeżeli chodzi o kontrolę w innych służbach, to regulacja chyba nie do końca została dostosowana do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, aczkolwiek tam troszeczkę inaczej te kontrole zostały umiejscowione i również tam jest wskazanie na materiały, które są zabronione przez prawo i m.in. w szczególności wymienia się te środki odurzające, psychotropowe i ich prekursory. To jest jakby jedna uwaga.

Kolejna uwaga dotyczy relacji pomiędzy § 6, 7 i 8, jeżeli chodzi o te kontrole, o których mowa w art. 241g § 1 i w art. 241h § 1. Zastanawiamy się, czy to będą całkowicie inne protokoły kontroli oraz w jakich przypadkach będą one sporządzane. Poza tym, jeżeli chodzi o protokół kontroli z § 7, to brakuje w nim podpisu osoby, która taką kontrolę będzie przeprowadzała. Wydaje nam się także, że brakuje przepisów, które mówiłyby o przechowywaniu, archiwizowaniu oraz zniszczeniu protokołów z kontroli. Ponadto, tutaj jakby nieco wyprzedam porządek, chodzi o protokół z kontroli osobistej, gdzie w przypadku Służby Więziennej mamy protokół, a takiego protokołu nie będzie.

Jeżeli chodzi o pouczenie w zakresie § 6, to zastanawiamy się, w którym momencie takie pouczenie będzie następować oraz czy kontrolę będzie mógł przeprowadzać również pracownik Służby Więziennej, bo z treści protokołu kontroli… Może to sugerować pkt 5 w § 6.

Jeśli natomiast chodzi o § 9, to zastanawiamy się nad ostatnim zdaniem w tym paragrafie, gdzie jest mowa o przedmiotach i notatkach. Jakie to będą notatki? Z pierwszego zdania w § 9 nic takiego nie wynika. Tam jest mowa tylko o przedmiotach.

Ostatnia uwaga, przepraszam za tę liczbę uwag, ale jest ich dużo, bo w tym artykule znajduje się dużo paragrafów, ta uwaga dotyczy przepadku wspomnianych przedmiotów i notatek, które mają być przeznaczone na pomoc postpenitencjarną. Wydaje się, że Kodeks karny wykonawczy nie posługuje się takim wyrażeniem jak pomoc postpenitencjarna. Ewentualnie mogłoby to zostać przekazane na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym.

I naprawdę ostatnia rzecz, jeżeli chodzi o § 9, to uwaga do zdania drugiego. Mamy tutaj użyte sformułowanie „W uzasadnionym wypadku przedmioty te mogą być przesłane na koszt zakładu karnego". Naszym zdaniem powinno to zostać doprecyzowane w postaci dodania wyrazów „lub aresztu śledczego", ponieważ w pozostałych paragrafach mówimy również o aresztach śledczych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Zanim poproszę przedstawicieli ministerstwa o odniesienie się do tych uwag, udzielam jeszcze głosu przedstawicielowi rzecznika praw obywatelskich. Bardzo proszę.

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Dziękuję, panie przewodniczący. Naszą podstawową uwagą do tej zmiany jest brak wymogu sporządzenia protokołu, zwłaszcza w odniesieniu do przeprowadzenia kontroli osobistej, ponieważ z § 5 wynika, że ten protokół ma być sporządzany wyłącznie wtedy, gdy ujawniono przedmioty niedozwolone oraz z innych kontroli, ale nie z kontroli osobistej.

Kolejna uwaga dotyczy § 6 pkt 9, który przewiduje jedynie podpis funkcjonariusza lub pracownika, ale brak jest wymogu podpisu osoby kontrolowanej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości o odniesienie się do uwag Biura Legislacyjnego i do kwestii podniesionych przez przedstawiciela Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. Bardzo proszę.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeśli bym o czymś zapomniał, to proszę mi przypomnieć, bo faktycznie zostało zgłoszonych dużo uwag.

Jeżeli chodzi o pojazdy, to zgoda. Przeniesiemy je do regulacji w ustawie o Służbie Więziennej. Jeśli chodzi o materię substancji psychoaktywnych, prekursorów itd., to jak już powiedzieliśmy, sprawę musimy jeszcze raz przemyśleć. Zgoda na uwagę dotyczącą podpisu na protokole. Podobnie jeśli chodzi o pouczenie – zgoda, nie ma problemu. Zgoda także co do zapisu o pomocy postpenitencjarnej funduszu.

Jeśli zaś chodzi o uprawnienia pracowników, to Służba Więzienna, szanowni państwo, stoi przed takim dylematem, że w tej chwili ma 800 wakatów w pionie ochrony. Powtarzam – 800 wakatów. Często dzieje się tak dlatego, że osoby kierowane na komisję lekarską z różnych względów nie otrzymują zgody na to, aby zostać funkcjonariuszami Służby Więziennej, natomiast nie ma przeciwwskazań, aby zostali pracownikami. Stajemy więc przed dylematem włączenia do działań ochronnych pracowników cywilnych. Nie do końca jesteśmy zwolennikami takiego stanu rzeczy i nie do końca on nas cieszy, ale sytuacja jest taka, jaka jest. Po prostu nie mamy funkcjonariuszy do pracy. Przy okazji redagowania tego rozdziału usiłujemy jakby przygotować grunt pod nasze potrzeby, bo do tego, szanowni państwo, w którymś momencie i tak będzie musiało dojść.

Kwestia protokołu przy kontroli osobistej. Proszę państwa, z racji naszej walki na wszelkich możliwych frontach z przenikaniem tychże środków psychoaktywnych, prekursorów, ale także i przedmiotów niebezpiecznych stanowiących zagrożenie dla funkcjonariuszy, pracowników i naszych osadzonych, my tych kontroli, jakby nie były one postrzegane, nawet jako kontrole restrykcyjne, staramy się robić w miarę możliwości dość dużo, zwłaszcza jeśli mamy jakieś podejrzenia. W tym przypadku świadomie chcemy uniknąć zbędnej biurokracji, bo tak naprawdę nie wiadomo, co później z tymi dokumentami robić, czemu miałyby one tak naprawdę służyć i jaka byłaby ich wartość. My takiej potrzeby nie dostrzegamy.

Jeśli chodzi o podpis osoby kontrolowanej, to bardzo często mamy problem z tym, aby osoba kontrolowana podpisała nam taki protokół. Często nie jesteśmy w stanie tego wymóc. W większości przypadków mamy zwrot i odmowę podpisu i dlatego uznaliśmy, że takie rozwiązanie, jak zaproponowane, jest najsłuszniejsze. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pani dyrektor.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Tytułem uzupełnienia, panie przewodniczący, do tego co powiedział pan dyrektor. Biuro Legislacyjne sugerowało jeszcze odpowiednią zmianę w § 9 polegającą na uzupełnieniu przepisu o areszt śledczy. Oczywiście zgadzamy się na tę propozycję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Dwie uwagi, panie przewodniczący. Z tego wszystkiego, o czym zostało powiedziane, wydaje się nam, że do poprawki legislacyjnej możemy przejąć tylko to, co dotyczy aresztu śledczego w § 9. Jest to konsekwencja wcześniejszych ustaleń i innych paragrafów. Zdanie drugie po zmianie kończyłoby się wyrazami: „na koszt zakładu karnego lub aresztu śledczego”.

Druga to kwestia notatek. W § 9 mówimy tylko o przedmiotach znalezionych w czasie kontroli. Nie mówi się tam o żadnych notatkach. Zastanawiamy się, czy jest to kwestia uzupełnienia § 9 w zdaniu pierwszym, a może także i w zdaniu drugim o wyraz „notatki”, czy też w ostatnim zdaniu tego paragrafu mamy do czynienia z jakąś nadregulacją?

Ostatnia kwestia to pomoc postpenitencjarna. W Kodeksie karnym wykonawczym, jak już powiedziałem, nie ma czegoś takiego jak pomoc postpenitencjarna, a jedynie jest fundusz, na który przeznacza się środki z różnego tytułu. Rozumiem, że na to też byłaby zgoda i w związku z tym, że posługujemy się skrótem, to w przedłożeniu moglibyśmy ten przepis uzupełnić w odpowiedni sposób.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Tak, akceptujemy zaproponowane przez państwa zmiany w zakresie funduszu, a jeśli chodzi o kwestię usunięcia z przepisu notatek, których właściciela nie ustalono, to…

Legislator Tomasz Czech:

Pozostawiamy to państwu do zastanowienia się, czy uzupełnić zdanie pierwsze, czy wykreślić wyraz „notatki” ze zdania ostatniego.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Przypuszczam, że korekta będzie polegała raczej na usunięciu notatek z ostatniego zdania. Dziękuję.

Legislator Tomasz Czech:

Rozumiem, panie przewodniczący, że tutaj będzie zgłaszana jakaś poprawka. Zastanawialiśmy się również nad przestawieniem w § 1 tych substancji, ale z tego, co wiem, także ma zostać zgłoszona jakaś poprawka, więc ewentualnie tam zostanie uwzględniona nasza uwaga, aby substancje przeszły przed przedmioty niedozwolone, żeby było jasne, że substancjami są środki odurzające, substancje psychotropowe, prekursory, a jeśli coś więcej, to też zostanie przestawione.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich, bardzo proszę.

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Chciałbym odpowiedzieć pani dyrektorowi Gospodarowiczowi na pytanie, po co protokół? Otóż protokół pełni także funkcję gwarancyjną, choćby dlatego, że zawiera on pouczenie osoby kontrolowanej o jej prawach. Służba Więzienna ma wtedy potwierdzenie, że osoba kontrolowana została pouczona, nikt wówczas nie może wnosić skargi na to, że ktoś o czymś nie wiedział. Osoba kontrolowana ma także prawo do wniesienia uwag dotyczących przebiegu kontroli. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są jeszcze jakieś uwagi? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Jeszcze tylko prosilibyśmy o wyjaśnienie, jeśli chodzi o kwestie dotyczące pouczenia i podpisu. Jak rozumiem, była zgoda, natomiast wymagana byłaby chyba poprawka, która określi, w którym kierunku poszłyby te przepisy. Pozostawiamy to do rozważenia stronie rządowej.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Deklarujemy zmianę, jeśli chodzi o uwzględnienie pouczenia w treści protokołu. Jest to kwestia dodatkowej korekty tych przepisów.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

W tekście zdaje się to już jest. Jak słusznie zwraca się uwagę, w pkt 8 jest mowa o tym, że protokół kontroli zawiera pouczenie osoby kontrolowanej o jej prawach w przypadku kontroli osobistej oraz kontroli paczek, przedmiotów i bagaży.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Panie przewodniczący, rozumiem, że uwaga Biura Legislacyjnego sprowadza się do ewentualnej korekty § 8.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Chodzi o § 6 pkt 8, pani dyrektor.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Dokładnie to miałam na myśli, przepraszam.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Zwracamy uwagę, że w tej chwili we wzorze protokołu nie ma miejsca na podpis osoby kontrolowanej, że została pouczona, natomiast jest jakby miejsce na opisanie przez funkcjonariusza, że dokonał takiego pouczenia. Czym miałoby być w takim razie pouczenie osoby kontrolowanej? Wydaje się, że jednak powinno to być faktyczne pouczenie, które osoba kontrolowana potwierdzi, że została pouczona. Jeśli to ma być tylko oświadczenie funkcjonariusza, że pouczył kontrolowanego, to być może powinniśmy wyraźnie zapisać, że w protokole kontroli zawieramy oświadczenie funkcjonariusza o tym, że pouczył osobę kontrolowaną o jej prawach.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wydaje się, że jeżeli protokół ma zawierać pouczenie, to kwestia techniczna dotycząca tego, jak to będzie wyrażone w tym protokole, może być zawarta w aktach prawnych niższego rzędu, niekoniecznie w ustawie. Ustawa powinna natomiast przewidywać, że ma istnieć obowiązek pouczenia. Fakt odnotowania pouczenia powinien być regulowany przez akty prawne niższego rzędu.

Pan poseł Arkadiusz Myrcha, proszę bardzo.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Jedno zdanie, panie przewodniczący. Jeśli chodzi o akty niższego rzędu i wzór tego pouczenia, to one będą de facto realizowały to, co jest w przepisie. Jeżeli zostawi się takie sformułowanie, to faktycznie jest ryzyko, że w protokole będzie opisane to pouczenie i tyle. Nie będzie natomiast żadnego miejsca na potwierdzenie ani na to, że kontrolowany zrozumiał itd., na żadne tego typu adnotacje. Nastąpi bowiem bezpośrednio realizacja tego przepisu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Zastanowiłbym się, czy nie przewidują tego przepisy ogólne. Kto bowiem podpisuje protokoły? Zazwyczaj wszyscy ci, którzy w danej czynności uczestniczą.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Chodzi o pouczenie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem, ale w tej chwili chodzi mi o kwestię samego podpisu pod protokołem. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, tylko tytułem wyjaśnienia. Jak rozumiem, w przypadku kontroli osobistej oraz kontroli paczek, przedmiotów i bagaży obowiązek funkcjonariuszy co do pouczenia istnieje zawsze. Jeżeli chodzi o kontrolę osobistą i kontrolę paczek nie ma jednak protokołów, zgadza się? Jeśli tak, to gdy podczas kontroli osobistej zostaną znalezione jakieś przedmioty niedozwolone, ujmę to w takim skrócie, to wtedy funkcjo-

nariusz oczywiście poucza na podstawie art. 241c § 8 o prawie do złożenia zażalenia, bo to jest chyba jedyne uprawnienie w tym przypadku i jednocześnie odnotowuje się takie pouczenie w protokole kontroli, o którym mowa w § 5. Chyba o to chodziło i dlatego zastanawialiśmy się, że skoro nie ma tutaj żadnego podpisu osoby kontrolowanej potwierdzającego, że takie pouczenie nastąpiło, to czy ewentualnie nie powinno się tutaj znaleźć oświadczenie o tym, iż osoba, która przeprowadziła kontrolę pouczyła osobę kontrolowaną. To jest oczywiście kwestia do zastanowienia się.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pani dyrektor.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Zastanawialiśmy się nad tym i ostatecznie będziemy jeszcze myśleć o zmianie tego przepisu w kierunku oświadczenia o pouczeniu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich.

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Dziękuję, panie przewodniczący. Pańską wypowiedź w sprawie pouczenia i potwierdzenia odebrałem w taki sposób, że pan tak odczytuje przepis, iż protokół będzie zawsze sporządzony w przypadku kontroli osobistej. Chcę jednak zwrócić uwagę, że w poprzednim paragrafie, tj. § 5, jest zapisane wyraźnie, że protokół sporządza się tylko wówczas, jeżeli ujawniono przedmioty, czyli nie sporządza się go w przypadku takiej kontroli osobistej, w której nic nie ujawniono. Nam zależy na tym, aby taki protokół był sporządzany i podpisany w przypadku każdej kontroli osobistej. Ma to gwarantować również tę funkcję pouczenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Przedstawiciel Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, proszę bardzo.

Ekspert Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka Marcin Wolny:

Przychylam się do stanowiska przedmówcy. Kontrola osobista jest środkiem bardzo głęboko ingerującym w prywatność osoby osadzonej i chociażby z punktu widzenia pracy Krajowego Mechanizmu Prewencji jest istotne, aby każda tego typu kontrola była odnotowana przy pomocy protokołu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Chyba najpoważniejsza ingerencja w prawa i wolności obywatelskie jest taka, że ktoś w ogóle znalazł się w zakładzie karnym. Myślę, że od tego trzeba by zacząć. Czy państwo nie uważacie, że to jest mnożenie nadmiernej biurokracji w sytuacji, kiedy tych kontroli wiele się odbywa? Myślę, że kontrolowana osoba znajduje się w szczególnym miejscu. Kontrola, z której nic nie wynika, bo osadzony nie posiada przy sobie przedmiotów niedozwolonych, miałaby być dokumentowana, za każdym razem miałaby wymagać pouczenia, podpisów itd.? Wydaje się, że to idzie zbyt daleko.

Pan poseł Arkadiusz Myrcha, proszę bardzo.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Panie przewodniczący, można też sobie wyobrazić sytuację, że może dojść do przeszukania, nie znaleziono przedmiotów, ale ktoś może złożyć skargę na sposób przeszukania, które jego zdaniem było zbyt mocno ingerujące albo naruszające w bezprawny sposób sferę prywatną. Jakąś możliwość reakcji trzeba pozostawić. Jeśli nie ma protokołu, to nie ma gdzie wnieść tych uwag.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy nie można napisać skargi?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Oczywiście, że można. Nie zmieniamy w tym zakresie przepisów dotyczących zasad wnoszenia skarg. Nie zamykamy takiej możliwości. W naszej propozycji nie ma przepisów zmieniających w tej materii.

Zwracam uwagę i chciałabym, aby rzeczywiście wybrzmiało to, o czym był łaskawy wspomnieć pan przewodniczący, a mianowicie na masowość sytuacji, w których protokół, w związku z państwa propozycją, będzie potrzebny. Nasza propozycja miała na celu ograniczenie liczby sytuacji, w których nie ma uzasadnienia dla mnożenia dokumentacji z prowadzonych kontroli, których dokonuje się w ogromnej ilości. Przypuszczam, że konkretne liczby, w odniesieniu do jednego osadzonego, będzie w stanie podać pan dyrektor z Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich, bardzo proszę.

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Chciałbym się odnieść do tego, co powiedziała pani z ministerstwa. Co z tego, że ktoś wniesie skargę, jeżeli funkcjonariusze na przykład zanegują fakt przeprowadzenia kontroli? W jaki sposób osadzony ma udowodnić fakt jej przeprowadzenia?

Następna sprawa, proszę państwa, to kontrola osobista. Obnażanie się wobec obcych ludzi to jednak dosyć istotna ingerencja w dobra człowieka i dlatego prosimy o zawarcie zapisu przewidującego wymóg sporządzenia protokołu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są inne uwagi do art. 241a? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 241a został przyjęty.

Legislator Tomasz Czech:

Rozumiem, że z tymi uwagami, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, z uwagami natury legislacyjnej. Myślałem, że to już wybrzmiało wcześniej.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 241b. Czy są uwagi do tego artykułu? Proszę bardzo, pani mecenas.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Zwracamy uwagę, że w Kodeksie karnym wykonawczym brak jest definicji sprawdzenia biochemicznego. Pytanie: Czy jest to to samo, analogiczne sprawdzenie, o jakim mowa bodajże w art. 116a, o którym mówiliśmy przy okazji rozpatrywania poprawki?

Druga kwestia dotyczy braku definicji psa specjalnego. Czy nie należałoby nazwy psa specjalnego opisać, tak jak to robimy w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o Służbie Więziennej?

Legislator Tomasz Czech:

I jeszcze panie przewodniczący, jeśli chodzi o kontrolę pobieżną, to ona jest troszkę inaczej zapisana niż w przypadku ustawy o Służbie Więziennej. Naszym zdaniem do zastanowienia się pozostaje kwestia, czy nie należałoby ujednolicić definicji kontroli pobieżnej przede wszystkim jeśli chodzi o sprawdzenie powierzchowne.

Jeśli jeszcze chodzi o sprawdzenie biochemiczne, to uważam, że należy się zastanowić, bo jeśli to jest to samo co w art. 116b, to tam mamy jedynie przewidziane sprawdzenie na zawartość alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych. Sprawdzanie biochemiczne jest generalnie pojęciem nieznanym Kodeksowi karnemu wykonawczemu. Używa się go w innych kontrolach i w przypadku innych służb, dlatego poddajemy pod rozwagę, czy nie należałby go sprecyzować, czy też powinno ono pozostać w takim kształcie, jaki został zaproponowany prze autorów przedłożenia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko ministerstwa?

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Szanowni państwo, nie do końca pasuje nam za każdym razem porównywanie ustawy o uprawnieniach funkcjonariuszy Służby Więziennej z Kodeksem karnym wykonawczym. Dostrzegamy jednak różnice w działaniach nakierowanych na osoby przychodzące do nas z zewnątrz i w działaniach nakierowanych na osoby pozbawione wolności w wyniku wyroku lub zastosowania tymczasowego aresztu.

Jeśli chodzi o sprawdzenie biochemiczne, to chcę poinformować, że stale poszukujemy jak najmniej inwazyjnych możliwości kontrolowania osób i jednym z takich najmniej inwazyjnych sposobów jest wykorzystanie urządzeń, które są potocznie określane jako tzw. elektroniczne psy. To działa na podstawie jakiejś syntezy jonów, nie potrafię państwu tego wytłumaczyć, ale ponieważ w tym zakresie rynek zmienia się bardzo dynamicznie i niemal co chwila pojawiają się nowe rozwiązania i nowe urządzenia, to chcielibyśmy mieć możliwość korzystania z nich. Taka była nasza intencja w tym przypadku. Mam nadzieję, że rozwiałem państwa wątpliwości. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich.

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Dziękuję, panie przewodniczący. Naszą wątpliwość budzi jedynie sformułowanie „w szczególności". Mówię o wyłączeniu przeprowadzania kontroli przez osoby tej samej płci. Gdyby usunąć wyrazy „w szczególności", wtedy nie mielibyśmy zastrzeżeń do proponowanej regulacji. W takiej formie, jak państwo proponujecie, naszym zdaniem to pojęcie jest bardzo szerokie i stanowi zbyt duży wytrych.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To jest uwaga do art. 241b § 3. Zgadza się?

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Tak, chodzi o § 3.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Precyzyjnie mówiąc, chodzi o sformułowanie „w szczególności" znajdujące się w tym paragrafie. Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Na początku powrócę jeszcze do kwestii psa specjalnego. Przepraszam, że nie odniosłem się do tego wcześniej. Oczywiście zdefiniujemy go. Jeśli zaś chodzi o pytanie dotyczące wyrazów „w szczególności", to jeżeli pan przewodniczący pozwoli odpowiedziałbym za chwilę. Potrzebuję momentu na zastanowienie się.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Naturalnie. Pani dyrektor? Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Szanowni państwo, obecna propozycja zawarta w § 3 nie budzi w naszym przekonaniu wątpliwości. Ogólna dyrektywa, jeśli chodzi o zastosowanie tego przepisu, uwzględnia niezwłoczny charakter kontroli. Podjęliśmy próbę doprecyzowania i to co jest po wyrazach „w szczególności" ma wskazywać i w jakiś sposób nas ukierunkować w sytuacjach, kiedy kontrola pobieżna faktycznie powinna nastąpić. Wydaje się nam, że co do zasady przesłanką takiej kontroli powinien być jej niezwłoczny charakter. Jeżeli jednak państwo zapytacie nas o to, czy okoliczności mogące stanowić zagrożenie wyczerpują wszystkie możliwe sytuacje podjęcia kontroli pobieżnej, to pewnie odpowiemy, że nie. Pewnie znajdą się i takie sytuacje, które tej przesłanki wyczerpywać nie będą. Dziękuję bardzo.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, ten przepis był redagowany z myślą o skrajnych sytuacjach, o sytuacjach trudnych. Chodzi o zagrożenie bezpieczeństwa jednostek i jeżeli będziemy z tego przepisu korzystać, to będą to sytuacje wyjątkowe, o których na pewno przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich będą wiedzieli i na pewno pojawią się wtedy w naszej jednostce. Taki mamy standard pracy i wzajemne relacje. Jestem przekonany, że tak to się skończy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich.

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Skoro na etapie legislacyjnym możemy takie sytuacje wyeliminować, to może skorzystajmy z tej okazji? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Nie wiem, o wyeliminowanie jakiej sytuacji panu chodzi?

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Mam na myśli sformułowanie „w szczególności". Chodzi mi o to, aby kontrola pobieżna prowadzona przez osobę innej płci była prowadzona naprawdę bardzo wyjątkowo, tylko w zawężonych przypadkach, czyli ze względu na zagrożenie życia, zdrowia ludzkiego lub mienia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, nam się wydaje, że ten zapis temu właśnie służy i nie bardzo rozumiemy te obiekcje. Taka była intencja, żeby dochodziło do tego typu kontroli w szczególności w wyjątkowych i uzasadnionych wypadkach.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeszcze raz przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich.

Główny specjalista w Biurze RPO Piotr Zakrzewski:

Zwrot „w szczególności" ma w języku polskim co najmniej dwa znaczenia. My mówimy o tym, które mówi o katalogu otwartym, zgodnie z zasadami legislacyjnymi. Dodanie wyrazów „w szczególności" oznacza w tym przypadku, że mamy dyrektywę ogólną i za nią katalog otwarty. Oznacza to, że w rachubę wchodzą tutaj także inne sytuacje, które mogłyby uzasadniać kontrole prowadzone przez osobę odmiennej płci. Wykreślenie tych wyrazów oznacza z kolei, że dopuszczalne są tylko trzy wymienione przypadki. Moim zdaniem o to toczy się cała ta batalia.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Znamy oczywiście znaczenie wyrazów „w szczególności", ale pragnę zwrócić uwagę, że to, o czym pan mówił polegałoby na prawdzie, gdyby przepis został sformułowany w taki sposób: „W wypadku, gdy kontrola pobieżna musi być przeprowadzona w szczególności ze względu na okoliczności". Powtarzam raz jeszcze – wprowadziliśmy generalną przesłankę, a wyrazy „w szczególności" doprecyzowują przypadki i nie widzimy potrzeby zmiany tego przepisu w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są inne uwagi do art. 241b? Nikt dalszych uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 241b został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 241c. Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Jeżeli chodzi o art. 241c, czyli kontrolę osobistą, to wcześniej odbyła się już dyskusja na temat protokołu, a więc nie będziemy ponownie zgłaszać tej uwagi. Chciałbym jednak zapytać wnioskodawców, jeśli chodzi o § 1, czy takie sformułowanie tego artykułu oznacza, że za każdym razem kontrola osobista będzie polegała na przeprowadzeniu wszystkich elementów, o których mowa w pkt 1–4? Czy takie jest zamierzenie wnioskodawcy? Wydaje się nam, przynajmniej zwykle tak jest w przypadku innych służb, iż kontrolę osobistą prowadzi się zależnie od okoliczności, jakie występują w danym momencie. W zależności od nich kontrola ma różny przebieg. Z tego punktu widzenia wątpliwy jest na przykład pkt 4, który mówi, że kontrola osobista dotyczy miejsc intymnych osoby kontrolowanej. Czy to oznacza, że te miejsca będą sprawdzane zawsze, niezależnie od sytuacji? To pierwsza uwaga.

Nasza druga uwaga dotyczy § 4. Chodzi nam o użyte w nim sformułowanie, że podczas kontroli osobistej może być obecny inny pracownik lub pracownicy Służby Więziennej. Pytanie brzmi: inny pracownik niż kto? Czy wyraz „inny" nie jest w tym miejscu

zbędny? Czy chodzi tylko generalnie o pracownika Służby Więziennej? Chcielibyśmy także się dowiedzieć, na czym ma polegać stosowanie § 2? Zgodnie z tym paragrafem pracownik musi być tej samej płci co osoba kontrolowana. W związku z tym, jeżeli wyraz „inny" jest zbędny, to jeśli chodzi o stosowanie § 2, który określa, że ma być osoba tej samej płci co osoba kontrolowana, to naszym zdaniem ten przepis mógłby brzmieć następująco: „Podczas kontroli osobistej może być obecny pracownik lub pracownicy Służby Więziennej tej samej płci co osoba kontrolowana". Jeśli taka jest oczywiście intencja wnioskodawców.

Jeżeli chodzi o § 6, to wydaje się nam, że między wyrazami „w § 1 pkt 1 lub 2" powinien znaleźć się spójnik „i" zamiast „lub", jak to ma miejsce w pozostałych paragrafach tego artykułu. Co do § 8, to mamy tylko pytanie, w którym momencie następuje to pouczenie? Chodzi o złożenie zażalenia. Jeżeli chodzi o § 9, to wydaje nam się zbędne odesłanie na zażalenie, o którym mowa w § 7. Proszę zwrócić uwagę, że w pozostałych paragrafach nie ma takiego odesłania. Na przykład w § 8 nie odsyłamy na § 7. Wydaje się, że wszystko jest w ramach tego samego artykułu, to jest tylko jedno zażalenie i w związku z tym nie ma potrzeby stosowania takiego odesłania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, tak – zawsze i wszystkie elementy kontroli osobistej są wykonywane, ponieważ taka jest jej idea. Ta kontrola musi dawać pewność, że coś ujawniono lub nie. Muszę przyznać, że nawet jestem trochę zdziwiony, bo podczas wielokrotnych spotkań w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich takie postulaty z państwa strony do nas docierały, tzn. żeby rzecz opisać, zestopniować i żeby było wszystko dokładnie wiadomo.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Do § 4 została zgłoszona kolejna uwaga legislatorów z Biura Legislacyjnego. Jeśli można, to w tym przypadku chcielibyśmy skorzystać z upoważnienia i poprosić o dokonanie zmiany. Przepis jest faktycznie przegadany. Zmiana będzie polegać na wykreśleniu wyrazu „inny", który w tej chwili poprzedza wyrazy „pracownik lub pracownicy" i doprecyzowaniu w zakresie zaproponowanym przez Biuro Legislacyjne. Akceptujemy te propozycje. Wiadomo, że będzie to w nawiązaniu do przepisu generalnej regulacji z § 2.

Jeśli chodzi o § 6, to także akceptujemy propozycję zamiany spójnika „lub" na spójnik „i". W § 9 zgadzamy się na usunięcie doprecyzowania „o którym mowa w § 7".

Co do uwagi Biura Legislacyjnego dotyczącej pouczenia osoby kontrolowanej o prawie do złożenia zażalenia, to wydaje się, że faktycznie jest potrzeba doprecyzowania tego przepisu o element pouczenia. Wprowadzimy stosowną korektę. Dziękujemy za zwrócenie uwagi.

Legislator Tomasz Czech:

Można się ewentualnie zastanowić nad dobrym sformułowaniem, które jest użyte, jeśli dobrze pamiętam w art. 15g ustawy o Policji, gdzie wyraźnie wskazano, że pouczenie następuje przed kontrolą.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Przed przystąpieniem do czynności.

Legislator Tomasz Czech:

Dokładnie tak, ale proszę to jeszcze sprawdzić przed złożeniem poprawki.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Taką formułę zastosujemy w naszej propozycji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Przedstawiciel Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, proszę bardzo.

Ekspert Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka Marcin Wolny:

Art. 116 § 3 k.k.w. w chwili obecnej mówi o tym, że kontrola osobista polega na oględzinach ciała i sprawdzeniu odzieży, obuwia, bielizny etc. Tutaj posługujecie się państwo wyrażeniem „sprawdzenia miejsc intymnych osoby kontrolowanej". Dodatkowo przepis § 6 wskazuje, że kontroli, o której mowa w § 1 pkt 3 i 4, dokonuje się wzrokowo i manualnie. Czy należy rozumieć, że intencją zmian jest wprowadzenie możliwości dokonania manualnej kontroli otworów ciała osoby osadzonej w polskiej jednostce penitencjarnej, w szczególności włożenia palca w pochwę osadzonej kobiety w celu sprawdzenia, czy nie ma tam przedmiotów niebezpiecznych?

Rekomendacje międzynarodowe posługujące się pojęciem kontroli osobistej dosyć mocno wskazują, że kontrola osobista powinna być używana w ostateczności i proporcjonalnie do celu, a kontrola osobista, która polega na manualnej kontroli otworów ciała, powinna mieć miejsce absolutnie wyjątkowo i być dokonywana tylko przez osoby wykonujące zawód medyczny. Tak stanowi bodajże zalecenie 52 Europejskich Reguł Więziennych. Niektóre ciała międzynarodowe w ogóle wyłączają możliwość dokonania takiej kontroli.

Proponowana regulacja, zwłaszcza w połączeniu z przepisem § 3, który pozwala na dokonywanie takiej kontroli przez osobę innej płci i w miejscu powszechnie dostępnym, może nie publicznym, ale na korytarzu zakładu karnego już tak, pozwala na stwierdzenie, że rozpatrywane przepisy niosą ze sobą dosyć duże ryzyko podnoszenia przez osoby, wobec których dokonywana jest taka kontrola, zarzutu naruszenia przez Polskę art. 3 konwencji o prawach człowieka.

To chyba wszystko z mojej strony. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich.

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Ponownie wracam do sformułowania „w szczególności" w koniunkcji z tym, co powiedział przedstawiciel Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Możliwość przeprowadzenia takiej kontroli w miejscu ogólnie dostępnym przez osobę innej płci budzi nasze poważne zastrzeżenia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Kolejny przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich, bardzo proszę.

Główny specjalista w Biurze RPO Piotr Zakrzewski:

Uzupełniając, chciałbym zwrócić uwagę, że wspomniany § 3 wyłącza także możliwość nie tylko płci, ale przede wszystkim miejsca. Czy taka była intencja? Ten paragraf jest praktycznie identyczny z paragrafem, nad którym dyskutowaliśmy poprzednio, ale tutaj inne jest otoczenie legislacyjne. Jak powiedziałem, wyłączona jest nie tylko płeć, ale również miejsce kontroli. Czy taka była intencja autorów, aby zostało wyłączone miejsce kontroli? To po pierwsze.

Po drugie, moim zdaniem należałoby dostosować § 4. Jeśli zmienimy ten warunek, to być może § 3 nie będzie obejmował § 4. Wtedy będzie problem.

Ostatnia rzecz. Chciałbym zapytać: Czy intencją projektodawcy jest wprowadzenie nowych uprawnień dla sędziego penitencjarnego? Z tego co mi się wydaje, jest to niesądowy organ postępowania wykonawczego. W związku z tym do tej pory nie rozpatrywał on zażaleń na kontrolę, nie miał takich uprawnień. Czy przypadkiem nie powinno wchodzić w grę zażalenie do sądu penitencjarnego, a nie do sędziego penitencjarnego? Mam na myśli § 7. Myślę, że dopiero wtedy takie zażalenie byłoby prawidłowo sformułowane. Chodzi mi o część ogólną Kodeksu karnego wykonawczego. Sędzia penitencjarny nie ma takich uprawnień, przynajmniej do tej pory. W postępowaniu wykonawczym zażalenia rozpatrywał sąd penitencjarny. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś z państwa chciałby się jeszcze odnieść do poruszonych kwestii? Pan poseł Jerzy Jachnik, bardzo proszę.

Poseł Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Trochę mnie niepokoi treść § 10: „W przypadku stwierdzenia bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości dokonania kontroli osobistej sędzia penitencjarny zawiadamia o tym prokuratora oraz właściwego dyrektora okręgowego Służby Więziennej”. No i co z tego, że zawiadamia? Pytam się, co z tego, że zawiadamia? Czy z tym są związane jakieś sankcje?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ależ oczywiście.

Poseł Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Chwileczkę, rozumiałbym, gdyby było zapisane, że wszczyna się postępowanie, ale z tego to nie wynika. Zawiadamia się, ale prokurator może odmówić, podobnie jak może odmówić sąd. Każdy może odmówić. Co wtedy? Dziwię się, że rzecznik praw obywatelskich nie skupia się nad takimi problemami, a zamiast tego koncentruje się na kwestiach, powiedziałbym trochę niepoważnych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, zawiadomienie prokuratora wiąże się z określonymi konsekwencjami, które są uregulowane w innych aktach prawnych. Nie można w tym przepisie zmieścić wszystkiego, co prokurator w takiej sytuacji powinien zrobić. Musielibyśmy w tym miejscu zamieścić fragment Kodeksu postępowania karnego.

Poseł Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Panie przewodniczący, doświadczenie życiowe moje i wielu tysięcy innych osób uczy, że prokurator idzie po linii najmniejszego oporu i zwykle odmawia w takich sytuacjach wszczęcia postępowania. Zatem, jeśli doszłoby do takowego naruszenia, to moim zdaniem rzecz jest na tyle istotna, iż powinno być w tym paragrafie dopisane, że prokurator wszczyna postępowanie. Wtedy sprawa jest jasna. Co dalej będzie z tym postępowaniem, tego nie wiem, ale prokurator nie mógłby odmówić wszczęcia postępowania. Normalnie może to uczynić.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, jeżeli prokurator odmówi wszczęcia postępowania przygotowawczego, to na to służy zażalenie do sądu. W związku z tym procedura przewiduje dalszy tok postępowania w takich sprawach.

Można sobie też wyobrazić taką sytuację, że pojawia się jakieś absurdalne zawiadomienie i czy pan poseł będzie oczekiwał, że prokurator przystąpi do wykonywania czynności procesowych? Chyba nie. Musi być tutaj pozostawiona pewna możliwość manewru. Decyzje prokuratora pozostają poza tym pod kontrolą sądową.

Czy są inne uwagi dotyczące art. 241c? Proszę, panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, uwaga przedstawiciela rzecznika praw obywatelskich odnosiła się także do naszej propozycji brzmienia § 4. Wydaje nam się, że nie ma zagrożenia, iż przez inne sformułowanie kontrola osobista będzie przeprowadzona w miejscu niedostępnym w czasie kontroli dla osób postronnych. Jak rozumiem, w § 4 chodziło o odpowiednie stosowanie § 2 jedynie w zakresie mówiącym o tym, że osoba będąca pracownikiem musi być tej samej płci co osoba kontrolowana.

Jeśli chodzi o samo miejsce, to w związku z tym, że dodatkowa osoba nie będzie przeprowadzała kontroli, to wymóg, iż ma to być w innym miejscu reguluje już § 2. Pracownik, jak rozumiem, podąży za funkcjonariuszem, który będzie przeprowadzał kontrolę i będzie uczestniczył w tej kontroli. Wydaje się nam, że zaproponowane brzmienie § 4 niczemu nie zagraża, aczkolwiek… To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są jeszcze inne uwagi do art. 241c? Poseł Jachnik, bardzo proszę.

Poseł Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Wnoszę o przegłosowanie art. 241c.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ogłaszam przerwę w obradach.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wznawiam po przerwie posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Przypominam, że przed przerwą rozpatrywaliśmy art. 241c. Wracamy do tego artykułu. Został zgłoszony wniosek o poddanie tego artykułu pod głosowanie. Zarządzam głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 241c w brzmieniu przedłożenia i z uwzględnieniem uwag legislacyjnych zgłoszonych w toku przeprowadzonej dyskusji? (9) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Stwierdzam, że art. 241c został przyjęty.

Szanowni państwo, Biuro Legislacyjne zgłosiło prośbę, abyśmy powrócili do art. 241a, który został już przez nas przyjęty. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chodzi nam o § 9 i uwagę, którą zgłosiliśmy, dotyczącą ostatniego zdania, którym jest mowa o pomocy postpenitencjarnej. Wcześniej nie zauważyliśmy tego, że ten przepis został właściwie w całości przeniesiony z § 5, który uchylamy tą ustawą. Jak rozumiem, nie budził on dotychczas wątpliwości na co była przeznaczona pomoc postpenitencjarna i dlatego wycofujemy się z naszej uwagi oraz proponujemy przywrócić brzmienie, które było w projekcie, czyli „przekazuje się na rzecz Skarbu Państwa albo pomoc postpenitencjarną". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jak sądzę, ministerstwo zgadza się na wersję, która jest w projekcie ustawy.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że mimo wcześniejszego stanowiska Komisja akceptuje powrót do pierwotnego brzmienia § 9, zgodnie z tym, co przed chwilą przedstawił pan mecenas. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że w art. 241a § 9 pozostawiamy sformułowanie „pomoc postpenitencjarną".

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 241d. Czy są uwagi do tego artykułu? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że artykuł został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 241e? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że artykuł został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 241f? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Ta kwestia była już poruszana przy okazji kontroli pojazdów, dlatego nie będę jeszcze raz powtarzał tej uwagi, ale jeśli art. 241f miałby pozostać w Kodeksie karnym wykonawczym, to oczywiście należy się zastanowić, czy nie wprowadzić zażalenia na taką kontrolę pojazdów, podobnie jak w przypadku kontroli bagażu. W trakcie kontroli może się bowiem zdarzyć uszkodzenie pojazdu i osoba kontrolowana powinna mieć uprawnienie do złożenia zażalenia. Jeśli nastąpi rezygnacja z art. 241f, to nasza uwaga jest nieaktualna.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pan mecenas poruszył w tym momencie ważny problem. Mój samochód jest kontrolowany, ilekroć wjeżdżam na teren Sejmu. Nie wiedziałem, gdzie i do kogo się żalić. Proszę to oczywiście potraktować jako żart. Proszę, panie pośle.

Poseł Michał Jan Mazowiecki (PSL-KP):

Panie przewodniczący, to wcale nie był żart. To, co pan powiedział, w ogóle nie jest śmieszne. Na przykład, kiedy się wjeżdża na teren Sejmu, jadąc za samochodem pana posła Kuchcińskiego, można zaobserwować, że jego samochód wjeżdża bez najmniejszego problemu. Samochody innych posłów są zatrzymywane i kontrolowane.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Mój też i pan doskonale wie, dlaczego.

Poseł Małgorzata Wassermann (PiS):
Jest tylko jedna mała różnica. To nie jest poseł, tylko marszałek Sejmu.

Poseł Michał Jan Mazowiecki (PSL-KP):
Jest takim samym posłem jak wszyscy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Tak się jednak składa, że nie przewoził dotychczas nikogo w bagażniku, i tym się różni.

Poseł Michał Jan Mazowiecki (PSL-KP):
Ja też.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
I ja też nie. Czy są uwagi do art. 241f? Nikt nie zgłasza uwag. Art. 241f został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 241g? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że artykuł został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 241h? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:
Drobna uwaga językowa, aczkolwiek chcieliśmy to doprecyzować. Chodzi o wyrażenie „a także narzędzi, maszyn, pojazdów i innych przedmiotów, w których przebywa". Później mamy wyrazy „które używa", a powinno być „których używa". Jak powiedziałem, to tylko uwaga językowa, dlatego zgłaszam ją tak na szybko.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Rozumiem, że jest zgoda ze strony przedstawicieli ministerstwa na zaproponowaną korektę językową.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:
Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Nie ma innych uwag. Stwierdzam, że art. 241h został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 241i? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że artykuł został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 242? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:
Jedna drobna rzecz. Chcielibyśmy się tylko upewnić. Językoznawcy proponują dodać przecinek po wyrazach „dla bezpieczeństwa tych jednostek" przed wyrazami „oraz pieniądze". Jeżeli pieniądze w rozumieniu tego przepisu nie są przedmiotem niebezpiecznym, to wydaje nam się, że przecinek w tym miejscu jest słuszny, ale chcemy się w tej kwestii upewnić, że ma to zostać rozdzielone. Brzmienie byłoby zatem następujące: „w tym przedmioty niebezpieczne, które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa tych jednostek, oraz pieniądze i przedmioty wartościowe".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Jakie jest stanowisko strony rządowej?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:
Akceptujemy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Jest akceptacja dla zaproponowanych zmian legislacyjnych. Czy są inne uwagi do art. 242? Nikt innych uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 242 został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 3. Będziemy rozpatrywać poszczególne zmiany. Czy są uwagi do zmiany pierwszej? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:
Jeśli chodzi o zmianę pierwszą, to tylko à propos tych przedmiotów niedozwolonych definiowanych w Kodeksie karnym wykonawczym chcemy zadać pytanie, czy tutaj mają być one rozumiane w inny sposób niż w przypadku k.k.w., zwłaszcza że w przepi-

sie mamy doprecyzowanie, iż chodzi o przedmioty niedozwolone w zakładach karnych i aresztach śledczych. Jednocześnie mówimy także o przedmiotach niebezpiecznych, które są zawarte w definicji sformułowanej w Kodeksie karnym wykonawczym. Jest to oczywiście uwaga do przemyślenia. Rozumiem, że na ten moment ministerstwo może nie potrafić udzielić odpowiedzi.

I jeszcze jedna uwaga związana z dostosowaniem do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w Kodeksie karnym wykonawczym. Już wcześniej o tym mówiliśmy. Naszym zdaniem też się nad tym należy zastanowić.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Zgodnie z tym co deklarowaliśmy, będziemy analizować kwestię rozszerzenia tych substancji w sposób zbieżny czy umożliwiający uwzględnienie przepisów zawartych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Jeśli chodzi o przedmioty niebezpieczne i niedozwolone, to ustawa o Służbie Więziennej posługuje się jednym i drugim pojęciem, przy czym jeśli chodzi o samo zdefiniowanie tych pojęć czy ostateczne ustalenie ich treści normatywnej, to też będziemy te sprawy analizować, oczywiście w zestawieniu z przepisami Kodeksu karnego wykonawczego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia zmiany pierwszej? Nikt nie zgłasza sprzeciwu. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrzenia zmiany drugiej. Czy są uwagi do zmiany drugiej? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzeciej? Przedstawiciel rzecznika praw obywatelskich, proszę bardzo.

Główny specjalista w Biurze RPO Przemysław Możejko:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Proszę państwa, uchylamy ust. 3c i nasza propozycja jest tak, aby w miejsce uchylonego ust. 3c doprecyzować albo zawrzeć ustawową definicję kontroli osobistej osób odwiedzających. Dalej w ust. 3d jest doprecyzowana kontrola pobieżna, natomiast kontrola osobista osób odwiedzających nie jest określona ustawowo. Znajduje się ona jedynie w rozporządzeniu Rady Ministrów. Naszym zdaniem taka zmiana byłaby korzystna, jeśli chodzi o przejrzystość przepisów, ich układ i prawidłowość. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są inne uwagi do zmiany trzeciej? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czwartej? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Mamy uwagę do zmiany czwartej do ust. 3d. Wiem, że te słynne psy specjalne mają być ewentualnie jeszcze doprecyzowane w jakiejś dalszej nowelizacji, ale chcieliśmy zwrócić uwagę, że jeśli chodzi o psy specjalne, to one różnią się, jeśli chodzi o treść ust. 1 pkt 3. Tam jest mowa o psach specjalnych wyszkolonych w zakresie wyszukiwania środków odurzających, substancji psychotropowych i ich prekursorów, a w ust. 3d jest mowa o psie specjalnym wyszkolonym w zakresie wyszukiwania środków odurzających i substancji psychotropowych lub materiałów wybuchowych. Czy już na tym etapie nie powinniśmy tutaj dodać prekursorów, jeśli na przykład z różnych względów nie zostałaby zgłoszona poprawka podczas drugiego czytania? Czy nie powinno się tak samo rozumieć psa specjalnego w ramach ust. 1 pkt 3 i w ramach ust. 3? To jedna uwaga.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Jeśli można, to od razu chciałabym wyjaśnić tę kwestię. Czy dobrze rozumiem, że ta uwaga Biura Legislacyjnego sprowadza się do zmiany ust. 3d polegającej na dodaniu po wyrazach „środków odurzających i substancji psychotropowych" wyrazów „i ich prekursorów"?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak jest wcześniej w ust. 1 pkt 3.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

We wprowadzeniu tego przepisu mamy środki odurzające, substancje psychotropowe i ich prekursory. Czyli tak naprawdę przepis w dalszej części powinien brzmieć: „psa wyszkolonego w zakresie wyszukiwania środków odurzających, substancji psychotropowych i ich prekursorów lub materiałów wybuchowych". Jeśli tak, to zgoda. Jeżeli zechcecie państwo w tym zakresie skorzystać z upoważnienia do dokonywania zmian redakcyjnych, to akceptujemy te zmiany.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To jest prosta poprawka. Polega na dodaniu prekursorów przed spójnikiem „lub".

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Tak, panie przewodniczący. Zresztą te prekursory mamy już w tej samej jednostce redakcyjnej, tzn. w ust. 3d. Czy w związku z tym możemy liczyć na to, że państwo wprowadzą tę zmianę jako zmianę redakcyjną? Jeżeli tak, to dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Chodzi o ujednolicenie, tym bardziej że w tej samej jednostce redakcyjnej mówi się wcześniej o prekursorach. Drugi raz, kiedy się wymienia wyszkolenie psa, to tych prekursorów już brakuje. Myślę, że mogę zgłosić taką poprawkę.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Nie ma takiej potrzeby, panie przewodniczący.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Biuro Legislacyjne uwzględni to jako poprawkę legislacyjną.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeśli tak, to tym lepiej. Strona rządowa zgodziła się na doprecyzowanie tej kwestii przez Biuro Legislacyjne. Czy są inne uwagi do zmiany czwartej?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Jedna drobna rzecz.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Chodzi o kwestię językową. W ust. 3f autorzy posługują się w zdaniu wprowadzającym terminem „protokół kontroli lub sprawdzenia", dlatego z punktu widzenia poprawności językowej w kolejnych punktach należałoby również posługiwać się tym terminem. W pkt 1 byłoby to „wskazanie podstawy prawnej przeprowadzenia kontroli lub sprawdzenia" i analogicznie w pkt 3 – „datę i godzinę rozpoczęcia kontroli lub sprawdzenia". Podobnie w pkt 5, także „kontrolę lub sprawdzenie", w pkt 6 „wyniki kontroli lub sprawdzenia", w pkt 8 „osoby poddanej kontroli lub sprawdzeniu", w pkt 9 „podpis osoby poddanej kontroli lub sprawdzeniu" i w pkt 10 podpis funkcjonariusza „przeprowadzającego kontrolę lub sprawdzenie".

Legislator Tomasz Czech:

I jeszcze jeżeli chodzi o pkt 3, to chcielibyśmy zwrócić uwagę, że mówi się tam tylko o dacie i godzinie rozpoczęcia przeprowadzenia kontroli. Do przemyślenie pozostawiamy, czy nie powinno tam się znaleźć także określenie terminu zakończenia kontroli, tak jak jest w k.k.w., ale to ewentualnie poprawka w drugim czytaniu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko przedstawicieli ministerstwa?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

W związku z tym, że mamy szereg zmian wynikowych w ust. 3f wynikających chyba z nie do końca szczęśliwego ujęcia zakresu kontroli, a ponieważ chodzi nam o czynności kontrolne, to raczej zastanawialibyśmy się nad wykreśleniem wyrazu „sprawdzenia” z treści ust. 3e. Taka zmiana nie wymagałaby wprowadzenia zmian w dalszych jednostkach redakcyjnych.

Legislator Tomasz Czech:

Pani dyrektor, problem ze sprawdzeniem polega na tym, że dotyczy ono pojazdu. Jest to oczywiście rozbieżne z Kodeksem karnym wykonawczym. Jeżeli w k.k.w. zrezygnowalibyście z kontroli pojazdu, to oczywiście nie będzie tutaj rozbieżności.

Dyrektor Biura Ochrony i Spraw Obronnych CZSW Zbigniew Gospodarowicz:

To się musi połączyć z ewentualnym przeniesieniem kontroli pojazdu.

Legislator Tomasz Czech:

Może w takim razie „sprawdzenie” dopiszemy do ust. 3f, żeby uzyskać zgodność językową z główką przepisu, a w pozostałym zakresie…

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Jeśli dobrze zrozumiałam, państwo proponujecie również tę zmianę w pkt 8. Czy dobrze zrozumiałam?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Ale sprawdzenie nie dotyczy osoby.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Słuszna uwaga.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Sprawdzenie dotyczy pojazdu lub jego ładunku. Byłaby to w tej sytuacji zmiana nadmiarowa. Sami państwo przed chwilą powiedzieliście, że sprawdzenie nie dotyczy osoby, tylko pojazdu. W związku z tym, zmiana wynikowa powinna dotyczyć pkt 1, 3, 5, 6 i 9. Czy tak?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

I jeszcze pkt 10.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Tak, zgadza się. Pkt 10 również.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Co z pkt 9? Mówi on o osobie poddanej kontroli. Rozumiem, że przy sprawdzeniu pojazdu też jest kontrolowana jakaś osoba, która dysponuje tym pojazdem.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Szanowni państwo, myślę, że powinniśmy konsekwentnie uznać, przynajmniej na gruncie przepisu, który jest dla nas bazowy, czyli art. 3e, że mówimy o kontroli w przypadku osoby i o sprawdzeniu w przypadku pojazdu lub jego ładunku. W związku z tym, w pkt 9 powinniśmy poprzestać na podpisie osoby poddanej kontroli.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Mam nadzieję, że uzyskaliśmy pełną jasność co do zmian natury legislacyjnej. Czy są inne uwagi? Proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

Jeszcze tylko jedno pytanie, panie przewodniczący. Czy mamy protokół sprawdzenia pojazdu?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Tak.

Legislator Tomasz Czech:

Jeżeli jest, to dobrze.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Nie ma innych uwag do zmiany czwartej. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta wraz z korektami legislacyjnymi, o których przed chwilą była mowa.

Czy są uwagi do zmiany piątej? Proszę, panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Jeśli chodzi o zmianę piątą, wiemy, że ma być zgłoszona poprawka, ale chcielibyśmy zgłosić uwagę do zmiany piątej w związku z przepisami przejściowymi. Nie wiem, czy ostatecznie ta poprawka zostanie zgłoszona, jeśli chodzi o skreślenie art. 4 i 5. Jeśli tak, to nie będziemy mieli uwag do zmiany piątej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem stanowisko. Jeśli sprawy potoczyłyby się inaczej niż pan to przedstawił, wówczas powrócimy do rozpatrzenia zmiany piątej. W tej chwili do tej zmiany nie ma uwag. Stwierdzam, że zmiana piąta została przyjęta z zastrzeżeniem, że możemy do niej jeszcze powrócić.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 4. Do tego artykułu jest zgłoszona poprawka. Proszę pana posła Matusiewicza o przedstawienie jej treści.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Wysoka Komisjo, poprawka nr 3 została zgłoszona przez posłów Asta, Kownackiego i Smolińskiego. Dotyczy ona przepisów międzyczasowych, które do tej pory były zawarte w art. 4 i 5 pierwotnego projektu.

Poprawka zakłada skreślenie art. 4 i 5, natomiast po art. 3 mają zostać dodane art. 3a–3c, które regulują przepisy międzyczasowe dotyczące kontroli wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie proponowanych zmian. Te kontrole będą już prowadzone według nowych przepisów. Art. 3b wskazuje, że zarządzenie o zgodzie na korzystanie przez tymczasowo aresztowanego z aparatu telefonicznego wydane przed wejściem w życie ustawy pozostaje w mocy w części dotyczącej kontaktów z adwokatem bądź radcą prawnym, czyli obrońcą lub pełnomocnikiem. W art. 3c są z kolei wskazane limity dotyczące zezwoleń na udział w różnego rodzaju zajęciach. Będą one liczone od początku przyszłego roku. Wiąże się to z tym, że jest zmiana terminu wejścia w życie tej ustawy. Pierwotny projekt przewidywał termin 14 dni, czyli najkrótsze vacatio legis, a zgodnie z poprawką ustawa wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2019 r. Wszystkie zmiany dotyczące Kodeksu karnego i Kodeksu karnego wykonawczego, ustawy o Policji i ustawy o Służbie Więziennej… Jak już powiedziałem, ta poprawka konsumuje dotychczasowe przepisy, tzn. art. 4 i 5 oraz nowe brzmienie art. 6.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne, proszę panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Chciałem tylko doprecyzować, że jeżeli chodzi o skreślenie art. 4 i 5, to jest wykreślenie, jak pan przewodniczący zresztą mówił, przepisów utrzymujących w mocy rozporządzenia wydane na podstawie art. 88 § 3 i art. 18 ust. 7 ustawy o Służbie Więziennej. Zwracam uwagę, że częściowo z tą zmianą wiąże się również rozporządzenie z art. 249 § 3 Kodeksu karnego wykonawczego, który w tej chwili reguluje kwestie dotyczące kontroli osób skazanych. Trzeba będzie zatem przynajmniej znowelizować tamto rozporządzenie i zastanowić się… Tam w ogóle jest szersze upoważnienie, nie dotyczy tylko kontroli, aczkolwiek tam została wrzucona ta kontrola, m.in. osobista i pobieżna. Mówił o tym przedstawiciel rzecznika – tam jest także kwestia zdefiniowania kontroli, kontroli osobistej. Trzeba się będzie zastanowić w czasie vacatio legis, czy nie należałoby tamtego rozporządzenia również znowelizować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi do przedstawionej poprawki? Proszę, przewodniczący Matusiewicz.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Ta poprawka ma oczywiście wpływ na treść art. 3 pkt 7, gdzie jest delegacja dla Rady Ministrów dotycząca rozporządzenia. W ogóle ust. 3d nie będzie występować i należałoby sprawdzić, w jakim zakresie będzie mieć to zastosowanie do ust. 3a i 3b.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia poprawki, która została przed chwilą zaprezentowana? A jeszcze wcześniej, jakie jest stanowisko rządu wobec poprawki?

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Akceptujemy poprawkę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ze strony rządu jest akceptacja dla poprawki. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tej poprawki? Nikt nie zgłasza sprzeciwu.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Przepraszam, panie przewodniczący, czy można jeszcze zabrać głos w nawiązaniu do tego, co powiedzieliśmy przed chwilą, jeśli chodzi o dodatkową korektę dotycząca ust. 3d?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Chciałabym zapytać państwa legislatorów, czy rzeczywiście byłaby potrzeba zmiany propozycji zawartej w poprawce? Chodzi mi o ust. 7, który dotyczy delegacji dla Rady Ministrów do wydania rozporządzenia? Jak rozumiem, wątpliwość sprowadzała się do tego, że nie powinniśmy już odsyłać do działań, o których mowa w ust. 3d.

Legislator Tomasz Czech:

Jeszcze raz, bo chciałbym dobrze zrozumieć…

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

To dotyczy kontroli pobieżnej. Ust. 3d należy skreślić.

Legislator Tomasz Czech:

Tylko że tu jest sposób realizacji działań. Czyli jeżeli chodzi o kontrolę pobieżną, to chcecie państwo jeszcze w jakiś sposób doprecyzowywać w rozporządzeniu kwestię związaną z kontrola pobieżną czy nie? Czy zdaniem państwa to, co jest zaproponowane w ust. 3d, w pełni wypełnia kwestię związaną z kontrolą pobieżną? My do tego uwag nie mieliśmy. To jest kwestia tego, jak będzie wyglądać rozporządzenie.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Naszym zamiarem było oczywiście uwzględnienie kwestii dotyczących kontroli pobieżnej również w przepisach wykonawczych do ustawy.

Legislator Tomasz Czech:

W takim razie odesłanie jest prawidłowe.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Karina Bednik:

Dlatego chciałam zapytać, czy w państwa ocenie zmiana delegacji ustawowej jest konieczna? W naszej opinii nie jest.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. W ten sposób przeprowadziliśmy szczegółowe rozpatrzenie projektu ustawy. Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem całości projektu ustawy wraz z przyjętymi poprawkami.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy wraz z przyjętymi poprawkami? (10) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wraz z autopoprawkami został przyjęty.

Pozostało nam jeszcze dokonanie wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję, żeby sprawozdawcą Komisji został pan przewodniczący Andrzej Matusiewicz. Jeżeli nie usłyszę

sprzeciwu, uznam, że kandydatura została zaakceptowana. Nie słyszę sprzeciwu. Pan poseł Matusiewicz będzie zatem sprawozdawcą Komisji.

Stwierdzam, że wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Serdecznie dziękuję wszystkim państwu za udział w posiedzeniu. Zamykam obrady Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.